

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**PESTE 4500 DE CERERI DE SOLICITARE
A SUBVENȚIILOR PENTRU ANUL 2016**

STATISTICA AIPA PE MĂSURI
ȘI SUBMĂSURI

2

**A INTRAT ÎN VIGOARE ACORDUL
DE COMERȚ LIBER DINTRE
MOLDOVA ȘI TURCIA**

CARE SUNT BENEFICIILE

4

NU ARDEȚI FRUNZELE USCATE!

DESPRE OBICEIUL ANTIECOLOGIC

5

**TÂRGUL INTERNAȚIONAL
INDAGRA 2016**

CEL MAI IMPORTANT TÂRG AGRICOL
DIN SUD-ESTUL EUROPEI

10

GRIJILE AGRICULTORILOR

LUCRĂRILE AGRICOLE
DIN LUNA NOIEMBRIE

13

PESTE 4500 DE CERERI DE SOLICITARE A SUBVENȚIILOR PENTRU ANUL 2016

La 31 octombrie s-a încheiat procesul de recepționare a dosarelor pentru accesarea mijloacelor din Fondul de subvenționare. Potrivit informației operative, prezentate de Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, pe parcursul anului curent, și mai exact în decurs de 3 luni, AIPA a recepționat **peste 4500 de cereri de subvenționare în sumă totală de cca 630 mil. lei.**

De asemenea, AIPA informează că, **actualmente, sunt autorizate 876 de cereri de finanțare în valoare totală de cca 99 mil. lei.** Ulterior, urmează a fi autorizate până la finele lunii noiembrie, dosarele care se vor încadra în limita fondului de subvenționare a producătorilor agricoli prevăzut pentru 2016. **Dosarele de subvenționare recepționate peste limita fondului de subvenționare**

disponibil vor fi autorizare spre plată din fondul de subvenționare pentru anul 2017.

O informație mai amplă despre submăsurile, pentru care au fost depuse cele mai multe cereri de subvenționare, dar și cât de solicitate au fost noile măsuri, propuse pentru subvenționare în acest an, citiți în pag. 2.

AGRICULTORII NU SUNT DE ACORD CU PROCEDURA DE DISTRIBUIRE A ASISTENȚEI FINANCIARE PENTRU FERMIERII CARE AU AVUT DE SUFERIT ÎN URMA ÎNGHEȚURILOR

Asociațiile reprezentative ale producătorilor agricoli: Federația Națională a Fermierilor din Moldova, Federația Națională a Producătorilor Agricoli „AGROinform”, Asociația Producătorilor Agricoli „UniAgroProtect” și Asociația producătorilor și exportatorilor de fructe „Moldova Fruct”, își exprimă dezacordul față de procedura de distribuire a asistenței financiare pentru fermierii care au avut de suferit în urma înghețurilor din aprilie.

Reprezentanții agricultorilor afirmă că, potrivit Proiectului de hotărâre, privind acordarea suportului financiar, elaborat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, fermierii for fi nevoiți să înfrunte o procedură de distribuire a asistenței financiare foarte birocratizată, care

va tergiversa prea mult alocarea mijloacelor financiare. Cele patru organizații menționate au expediat deja Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare **o scrisoare în care solicită o întâlnire pentru a revizui Regulamentul.**

Menționăm că accesarea ajutoru-

lui financiar va fi precedată, conform Regulamentului, de proceduri de depunere a cererilor la o comisie din cadrul primăriei, după care actele vor merge la direcția raională de agricultură, apoi la secția locală a Agenției pentru Intervenții și Plăți în Agricultură și numai după aceea - la

direcția centrală a AIPA. Dar asta nu e tot - soarta dosarelor ajunse până la această etapă va fi decisă în cadrul unei comisii Centrale, instituite prin Ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare. (Proiectul hotărârii de Guvern și regulamentul sunt publicate pe site-ul particip.gov.md pentru discuții publice.)

Amintim că înghețurile târzii de primăvară, înregistrate pe 26 și 27 aprilie, au compromis esențial recolta de fructe în raioanele Briceni, Dondușeni, Drochia, Glodeni, Ocnița, Râșcani și, parțial, Soroca. Suprafața totală de livezi afectate de înghețuri constituie 6,42 mii ha, recolta compromisă este aproximativ de 62 mii tone, iar prejudiciile constituie aproximativ 207 mil. lei. Afară de livezi, au mai avut de suferit plantațiile de sfeclă de zahăr și soia.

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară → 16**

PESTE 4500 DE CERERI DE SOLICITARE A SUBVENȚIILOR PENTRU ANUL 2016

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA) informează, cu referire la informațiile oferite de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), privind rezultatele recepționării solicitărilor de finanțare pentru anul 2016, campanie desfășurată în perioada 5 august – 31 octombrie curent. Astfel, pe parcursul anului curent, și mai exact în decurs de 3 luni, AIPA a recepționat peste 4500 de cereri de subvenționare în sumă totală de cca 630 mil. lei.

Cele mai multe cereri de finanțare, 1418 la număr au fost depuse la submăsura 1.3. „Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol convențional”, măsura ce s-a bucurat de succes și în anii precedenți. Valoarea solicitărilor de finanțare la această submăsură se ridică la cca 116 mil. lei.

Un interes deosebit s-a înregistrat și pentru submăsura 1.2. „Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale” pentru care AIPA a primit 942 de cereri de finanțare. Valoarea totală nerambursabilă a tuturor cererilor depuse pentru această submăsură se ridică la 166 mil. lei.

Cererile recepționate pentru submăsura 1.7. „Stimularea creditării producătorilor agricoli de către băncile comerciale și instituțiile financiare nebancare” sunt 1184, având valoarea totală nerambursabilă de 81 mil. lei. Referitor la proiectele ce vizează infrastructura postrecoltare, menționăm că pentru submăsura 1.6. „Stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare” au fost depuse 268 de cereri de finanțare, în valoare totală nerambursabilă de cca 133 mil. lei.

Prin intermediul submăsurii 2.2. „Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului de irigare” au fost depuse 119 dosare cu o valoare totală de 21 mil. lei. Numărul cererilor de finanțare depuse la submăsura 1.7A. „Stimularea mecanismului de asigurare a riscurilor în agricultură” este de 118 dosare, însumând 11 mil. lei. Referitor la investițiile în ferme, submăsura 1.4. „Stimularea investițiilor pentru utilarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice”, AIPA comunică că, au fost depuse la sediile Oficiilor Teritoriale ale AIPA 93 de dosare în valoare totală nerambursabilă de circa 38 mil. lei.

Prin intermediul submăsurii 1.1. „Stimularea investițiilor pentru producerea legumelor și a fructelor pe teren protejat” au fost primite 67 de cereri de finanțare în valoare totală de 17 mil. lei.

Pentru măsura 4. „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale”, o măsură relativ nouă care a fost inclusă pentru prima dată în anul 2015, s-au depus 52 de cereri de finanțare, în valoare totală de cca 8 mil. lei.

În cadrul submăsu-

rii 2.3. „Stimularea producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare” AIPA a primit 50 cereri de finanțare cu o valoare totală nerambursabilă de 4 mil. lei. La submăsura 1.5. „Stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora” s-au depus 46 de cereri cu valoarea de aproximativ 26 mil. lei.

Pentru dosarele care vizează gestionarea durabilă a resurselor naturale, respectiv, submăsura 2.4. „Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului No-Till și Mini-Till”, Agenția a primit 44 de dosare. Valoarea totală nerambursabilă a acestora este de 8 mil. lei.

În 2016 a fost deschisă sesiunea de primire a cererilor și pentru două măsuri noi, acestea vizează „Susținerea promovării și dezvoltării agriculturii ecologice” - submăsura 2.5. și „Serviciile de consultanță și formare” - măsura 5. Astfel, pentru dezvoltarea și promovarea agriculturii ecologice au fost depuse 14 dosare în valoare de 600 mii lei, iar pentru măsura 5, s-au depus 6 solicitări de finanțare în valoare de 12 mii lei. Pentru submăsura 2.1. „Stimularea investițiilor

pentru consolidarea terenurilor agricole” au fost depuse 2 dosare în valoare de cca 18 mii lei, iar pentru submăsura 1.8 „Stimularea constituirii și funcționării grupurilor de producători agricoli” care este o submăsura relativ nouă, a fost depus un singur dosar cu valoarea de cca 215 mii lei.

De asemenea, AIPA informează că, **actualmente, sunt autorizate 876 de cereri de finanțare în valoare totală de cca 99 mil. lei.** Ulterior, urmează a fi autorizate până la finele lunii noiembrie, dosarele care se vor încadra în limita fondului de subvenționare a producătorilor agricoli prevăzut pentru 2016. **Dosarele de subvenționare recepționate peste limita fondului de subvenționare disponibil vor fi autorizate spre plată din fondul de subvenționare pentru anul 2017.**

NOTĂ:

În conformitate cu Legea bugetului de stat pentru Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016 a fost alocată suma de 900 mil. lei, inclusiv 387,6 mil. lei din contul Programului ENPARD Moldova - suport pentru agricultură și dezvoltare rurală. Ulterior, prin modificarea și completarea la Legea bugetului din 3 octombrie 2016, fondul de subvenționare a fost diminuat cu cca 200 mil. lei.

În aceste condiții, pentru perioada de referință, din totalul de 700 mil. lei alocate prin Legea Bugetului, au fost achitate restanțele la plata subvențiilor pentru perioada anului 2014 în sumă totală de cca 58 mil. lei pentru 123 de dosare, inclusiv sprijinul financiar producătorilor de fructe din 2014. Totodată, pentru perioada de subvenționare 2015 au fost achitate 3554 de cereri de subvenționare în sumă totală de cca 412 mil. lei.

PERFORMANȚELE ȚĂRII NOASTRE, CONFORM RAPORTULUI DOING BUSINESS 2017

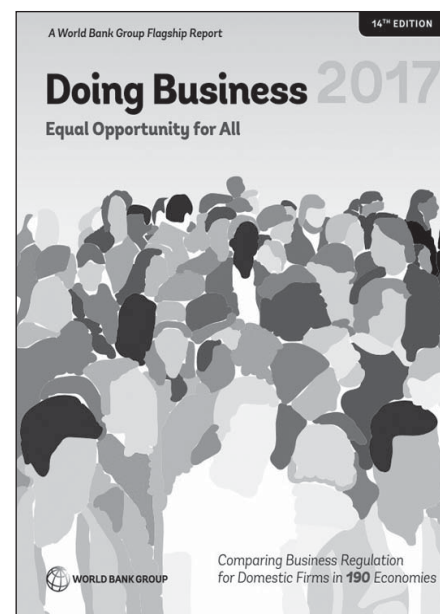
În noul rating Doing Business-2017 Republica Moldova s-a ridicat pe locul 44 printre 190 de țări, situându-se între Croația și Cipru. Ratingul confortului businessului Doing Business a fost elaborat de Banca Mondială și reflectă condițiile pentru afaceri în diferite state.

Trebuie menționat că anul trecut Moldova se afla pe poziția a 52-a a ratingului Doing Business, dar anul curent autorii studiului au modificat metodologia, recalculând conform acesteia indicii de anul trecut. În consecință, s-a dovedit că Moldova a ocupat în ratingul de anul trecut locul 47.

Potrivit ratingului Doing Business-2017, cei mai buni indici în noul rating Moldova i-a obținut la compartimentele: „Înregis-

trarea proprietății” (locul 21), „Impozitare” (31), „Obținerea creditelor” (32), „Comerțul internațional” (34), „Protecția investitorilor minoritari” (42), „Înregistrarea întreprinderilor” (44). Cei mai scăzuți indicatori s-au atestat la categoriile: „Obținerea autorizațiilor pentru construcții” (locul 165), „Racordarea la sistemul de alimentare cu energie electrică” (locul 73).

După cum se menționează, pentru obținerea autorizațiilor de construcție în Moldova, sînt necesare 27 de proceduri, ele durînd 276 de zile. În același timp, pentru racordarea la alimentarea cu energie electrică sînt necesare 6 proceduri și 87 de zile. La compartimentul „Asigurarea executării contractelor” Moldova s-a situat pe locul 62, „Rezolvarea insolvenței” – locul 60.

AMENZI DE PÂNĂ LA 20.000 DE LEI PENTRU FIRMELE CARE NU VOR PREZENTA CORECT DATELE LA STATISTICĂ

Biroul Național de Statistică propune modificarea Codului Contravențional prin majorarea amenzilor aplicate pentru refuzul de a prezenta, prezentarea cu întârziere sau sau în volum incomplet a datelor statistice.

Astfel, amenda aplicată pentru persoanele fizice se propune de 70 la 100 de unități convenționale, adică de la 3500 de lei până la 5000 de lei. Pentru persoanele cu funcție de răspundere – de la 150 la 200 de unități convenționale (de la 7500 până la 10 mii de lei), iar pentru persoanele juridice – de la 300 la 400 de

unități convenționale (de la 15.000 de lei până la 20 de mii de lei).

Potrivit BNS, multe instituții, întreprinderi nu-și onorează pe deplin obligația de a prezenta rapoarte pentru actualizarea datelor statistice. Acest fapt afectează funcționarea adecvată a sistemului unic al statisticii oficiale, face imposibilă respectarea de către Republica Moldova a angajamentelor asumate de a transmite la timp datele statistice corecte către organismele internaționale.

Achitarea amenzilor nu va însemna eliberarea contravenientului de la prezentarea datelor statistice.

Sursa: bani.md

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V
MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Cantemir (273) 2 28 53
Drochia (252) 2 70 32
Edineț (246) 2 43 84
Fălești (259) 2 29 51
Glodeni (249) 2 40 69
Hâncești (269) 2 34 08

Nisporeni (264) 2 38 57
Orhei (235) 2 49 55
Peresecina (235) 47 2 67
Râșcani (256) 2 45 84
Ungheni (236) 2 34 55
Cahul (299) 2 14 13

AGROinform

Redactor-șef: Stela VDOVÎ

Machetare: Victor PUȘCĂȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 704

Tiraj: 3500

CONSILIUL EXECUTIV AL FMI VA DISCUTA PROGRAMUL CU REPUBLICA MOLDOVA PE 7 NOIEMBRIE

Banca Națională a Moldovei (BNM) a anunțat că noul program al Republicii Moldova cu Fondul Monetar Internațional (FMI) va fi discutat de către Consiliul de directori ai FMI pe 7 noiembrie. Republica Moldova speră să obțină pe parcursul a trei ani o finanțare de circa 180 milioane de dolari SUA, informează MOLDPRES.

"Banca Națională a Moldovei și Guvernul Republicii Moldova au îndeplinit acțiunile prealabile ale Memorandumului de politici economice și financiare din cadrul acordului la nivel de personal dintre autoritățile Republicii Moldova și experții Fondului Monetar Internațional, încheiat la 26 iulie 2016", se menționează într-un comunicat de presă difuzat astăzi de BNM.

Ca urmare, Consiliul Executiv al Fondului Monetar Internațional "se va reuni, pe

7 noiembrie 2016, pentru a discuta solicitarea programului de finanțare a reformelor din Republica Moldova, pe o perioadă de trei ani, prin intermediul Mecanismului extins de creditare și a Mecanismului de finanțare extinsă ale FMI. Aranjamentul financiar prevede accesul la finanțare la un nivel de 75% din cota Republicii Mol-

dova la FMI (aproximativ 182,7 milioane dolari SUA)".

Acest nou program cu FMI își propune, între altele, ameliorarea rapidă a guvernării și supravegherii sectorului financiar-bancar. În special, programul urmărește evaluarea și transparentizarea acționariatului băncilor comerciale din Republica Moldova. Politica monetară va fi axată în continuare pe menținerea stabilității prețurilor în contextul regimului flexibil al ratei de schimb, notează BNM.

Prim-ministrul Pavel Filip a declarat anterior că speră ca, după aprobarea acordului cu FMI, Republica Moldova să primească de la această instituție 25 milioane de dolari SUA, alte 55 milioane de euro sînt așteptate de la Uniunea Europeană, iar 45 milioane de dolari de la Banca Mondială. Multe din aceste finanțări sînt incluse în

bugetul de stat pentru anul 2016.

Săptămîna trecută, reprezentatul permanent al FMI în Moldova, Armine Khachatryan, a declarat că pînă în prezent, autoritățile Moldovei au progresat semnificativ în realizarea acțiunilor prioritare convenite în urma vizitei misiunii Fondului la Chișinău în iulie 2016 "Implementarea tuturor acțiunilor prioritare este condiția necesară pentru ca Consiliul de directori executivi ai FMI să ia în considerare aprobarea programului de finanțare", mai afirma oficialul FMI.

Republica Moldova nu are un acord cu Fondul Monetar Internațional din toamna anului 2013. În cadrul precedentului program, țara noastră a beneficiat de asistență financiară din partea Fondului Monetar în valoare de aproximativ 566 de milioane de dolari SUA.

COMISIA MOLDO-RUSĂ PENTRU COOPERARE ECONOMICĂ ÎȘI VA RELUA LUCRĂRILE LA FINELE LUNII NOIEMBRIE

După o pauză de patru ani, la 28-29 noiembrie 2016 se va desfășura Comisia moldo-rusă pentru cooperare economică, unde se va discuta despre eliminarea barierei tarifare aplicate de către Rusia la 19 categorii de produse care cad sub incidență și au afectat 85% din exporturile spre Federația Rusă.

Anunțul a fost făcut de către viceministrul Economiei Vitalie Iurcu, în cadrul audierilor din această săptămînă în cadrul Comisiei parlamentare politică externă și integrare europeană, privitor la cooperarea Republicii Moldova în cadrul Comunității Statelor Independente: avantaje și progrese, probleme existente.

Potrivit lui Iurcu, citat de realitatea.md, avem un șir de bariere tarifare aplicate de Federația Rusă, inclusiv prin decretul președintelui Federației Ruse, care, după ce Republica Moldova a semnat Acordul de Asocieri cu UE, a introdus mai multe interdicții, bariere tarifare la 19 categorii de produse, așa cum ar fi cele agricole: mere, piersici, vinuri, carne de porc, etc.

„În prezent se lucrează intensiv cu Ministerul de Externe pentru a semna un plan de acțiuni bilaterale dintre Federația Rusă

și Republica Moldova pentru remedierea situației. Au avut mai multe întreveneri a grupurilor de experți, atât la Moscova, cât și Chișinău. Astfel, la sfârșit de noiembrie se preconizează desfășurarea comisiei mixte la Moscova. Presupunem că în cadrul acestei comisii va fi acceptat acel Plan de acțiuni pentru ameliorarea situației", a subliniat Iurcu.

Totodată, viceministrul Economiei a accentuat că pentru a exclude barierele tarifare la 19 categorii de produse moldovenești a fost remisă o scrisoare de către prim-ministrul Pavel Filip în adresa președintelui Federației Ruse, Vladimir Putin, cu solicitarea de a revedea poziția Federației Ruse privitor la aceste produse. Totodată, în cadrul Comisiei mixte se va discuta despre măsurile netarifare aplicate față de produsele moldovenești – cerințe față de băuturile alcoolice, față de fructe și legume, liste de companii, dar și despre tranzitul transporturilor din Republica Moldova prin Federația Rusă spre țările terțe: Kazahstan, Kârgâzstan.

Ponderea exporturilor în țările CSI a scăzut în ultima perioadă, dar oricum în anul 2015 a fost de 25% din volumul total de exporturi, dintre care 50% sunt în Federația Rusă.

DEȚINĂTORII DE TERENURI AMPLASATE DUPĂ TRASEUL RÎBNIȚA-TIRASPOL VOR PRIMI COMPENSAȚII

Deținătorii de terenuri agricole amplasate după traseul Rîbnița-Tiraspol vor putea primi compensații pentru anul 2016, potrivit hotărârii adoptate de Guvern, informează MOLDPRES. Baniile vor fi alocați din Fondul de rezervă al Guvernului și vor ajunge la Consiliul raional Dubăsari, care va acorda plăți directe proprietarilor de terenuri pentru anul 2016 din satele Cocieri, Coșnița, Doroțcaia, Molo-vata Nouă și Pîrita.

Anterior, au fost elaborate listele cu beneficiari, în baza unui Regula-

ment special aprobat în colaborare cu Ministerul Agriculturii și Căminării

de Stat. Pentru fiecare hectar, fermierii vor primi aproximativ 1230 de lei.

Menționăm că suprafața terenurilor amplasate după traseul Rîbnița-Tiraspol este de 6495 de hectare, iar suma totală a transferului va fi de aproape opt milioane de lei. Fermierii nu-și pot lucra terenurile din anul 2003, când administrația de la Tiraspol a blocat accesul fermierilor la pământurile care le aparțin.

CONTRIBUȚIA FIECĂREI REGIUNI LA PIB-UL REPUBLICII MOLDOVA

Capitala nu este doar centrul administrativ și politic al țării, dar și inima ei economică. De aici pornesc principalele fluxuri financiare, în Chișinău sunt amplasate sediile principalelor organizații de business, dar și unele dintre cele mai mari companii energetice și de infrastructură.

În consecință, municipiul Chișinău are cea mai mare contribuție în formarea și evoluția economiei moldovenești, indică primul raport privind distribuția Produsului Intern Brut pe regiuni, elaborat de Biroul Național de Statistică.

Cum era și previzibil, cel mai mare aport la formarea PIB, de aproape 60 la sută, îl are municipiul Chișinău, precizează publicația.md. Capitala este cel mai mare oraș din țară, unde locuiește, permanent sau temporar, aproape o treime din populație. La capitolul industrie, municipiul Chișinău conduce cu 53 la sută. 75 la sută din contribuțiile în domeniul construcțiilor le are Capitala și tot municipiul Chișinău aduce cel mai mare aport în domeniul serviciilor, care este de 67 la sută.

Următoarea în top, în funcție de contribuția la formarea PIB, este Regiunea de Nord, cu o cotă de peste 18 la sută. Cel mai mare oraș din regiune este municipiul Bălți, unde activează mari producători de băuturi alcoolice, dar și una dintre cele mai

dinamice Zone economice libere din țară. În regiunea de nord mai este concentrat întregul complex agroindustrial de producere a zahărului, dar și două dintre cele mai mari întreprinderi de materiale de construcții. Raportul mai arată că din agricultură, cel mai mult contribuie regiunea de nord, cu 35 la sută.

Regiunea Centru contribuie cu 16 la sută la formarea Produsului Intern Brut. În această zonă sunt amplasate orașele adiacente capitalei, dar și importante fabrici de conserve și de producere a vinului. Prezența întreprinderilor din industria alimentară stimulează și dezvoltarea sectorului agricol.

Contribuția Regiunii

de Sud la produsul intern brut este de peste opt la sută. Principalul oraș din sud este Cahul. Regiunea este vestită prin gospodăriile vitivinicole, dar și de creșterea ovinelor. De asemenea, în localitatea Giurgiulești este amplasat principalul obiect de infrastructură și logistică din țară. Portul de mărfuri și terminalul petrolier.

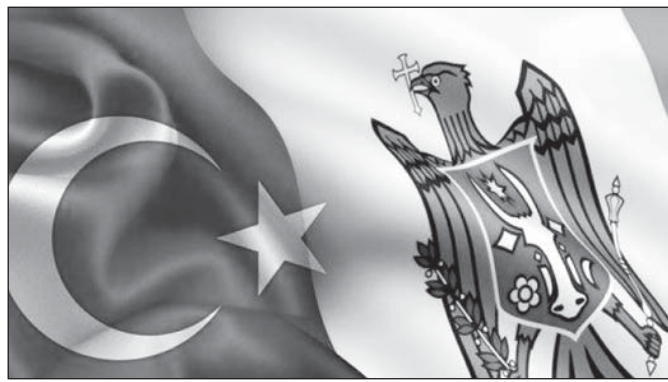
Ultima în top este Autonomia Găgăuză, cu o contribuție de aproape trei la sută la formarea PIB. Găgăuzia este cea mai mică regiune atât ca suprafață, număr al populației, dar și ca potențial agro-industrial.

Studiul a fost elaborat în baza datelor economice din anii 2013 și 2014 și nu acoperă și localitățile din stînga râului Nistru.

E OFICIAL! DE LA 1 NOIEMBRIE A INTRAT ÎN VIGOARE ACORDUL DE COMERȚ LIBER DINTRE MOLDOVA ȘI TURCIA. MINISTERUL AGRICULTURII EXPLICĂ CARE SUNT BENEFICIILE PENTRU PRODUCĂTORII AGRICOLI

La data de 1 noiembrie, 2016 a intrat în vigoare Acordul de comerț liber dintre Republica Moldova și Republica Turcia. Documentul presupune o serie de avantaje pentru agenții economici autohtoni, în special pentru producătorii agricoli. Printre acestea se numără accesul nelimitat, fără restricții tarifare la import pe piața Turciei a produselor agricole și agro-alimentare.

În conformitate cu modalitățile agreate de oferire a unui tratament preferențial pentru produsele agricole, a fost elaborată lista de concesi convenite de ambele părți, se arată într-un

comunicat al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Astfel, odată cu intrarea în vigoare a acordului, producătorii agricoli autohtoni vor putea exporta pe piața turcă

fără să achite taxa vamală MFN în cadrul anumitor contingente tarifare pentru un șir de produse agricole și agro-alimentare inclusiv: lapte acru, unt, ouă de păsări, prune, boabe de soia,

semințe de rapiță, produse de brutărie, sucuri de fructe, vinuri efervescente, distilate de vin. Totodată, pentru unele produse agricole precum orz, semințe de floarea – soarelui, ulei brut, ulei de semințe de floarea soarelui concesiile se vor acorda în limita unei perioade (în afara sezonului).

La rândul său, Republica Moldova va anula taxa vamală MFN în cadrul anumitor contingente tarifare pentru unele produse sensibile (legume și fructe), însă doar în limita unei anumite perioade pe parcursul anului (în afara sezonului) inclusiv pentru roșii, în stare proaspătă și refrigerată, pere, gutui,

caise, vișine, piersici, nectarine, prune, căpșuni și fragi.

Acordul conține un capitol aparte care reglementează relațiile dintre ambele țări pe domeniul produselor agroalimentare. „Luând în considerație rolul agriculturii în economiile Părilor, dezvoltarea comerțului cu produse agricole și normele politicilor agricole respective, Părțile vor examina în cadrul Comitetului Mixt posibilitățile de acordare a concesiilor suplimentare reciproce în comerțul cu produse agricole”, se menționează în textul acordului.

Printre obiectivele acordului se numără: promovarea extinderii schimburilor comer-

ciale bilaterale, prin dezvoltarea armonioasă a relațiilor economice; eliminarea obstacolelor și restricțiilor în calea comerțului cu bunuri și crearea unor condiții de concurență echitabile în schimburile comerciale dintre Republica Moldova și Turcia.

Semnarea acordului de cele două țări confirmă intenția lor de a participa activ la procesul de integrare economică în Europa, exprimând pregătirea lor pentru a coopera în căutarea unor metode și mijloace de a consolida acest proces.

Acordul de comerț liber dintre Republica Moldova și Turcia a fost semnat la 11 septembrie 2014, la Chișinău.

CONSULTANȚĂ PENTRU FERMIERI ÎN VALORIFICAREA PROIECTELOR DE FINANȚARE

Primii 10 candidați la funcția de Consultant Financiar în Agricultură și Dezvoltare Rurală sunt instruiți în scopul sporirii gradului de valorificare a fondurilor destinate creșterii competitivității produselor autohtone și dezvoltării satelor. Cursul de instruire a fost inaugurat luni, 31 octombrie, de către Iurie Ușurelu, Viceministru al Agriculturii și Industriei Alimentare, împreună cu Andrei Timuș, Director al Centrului Informațional Agricol (CIA).

Candidații au fost propuși de către Direcțiile Agricole din cadrul Consiliilor Raionale sau au depus CV-urile direct la adresa indicată în anunțul plasat pe site-ul oficial al

CIA, www.cia.md.

Una din sarcinile Direcției Consultanță va fi informarea persoanelor fizice și juridice, care activează în sectorul agro-industrial, despre posibilitățile și oportunitățile de subvenționare sau finanțare privilegiată

conform condițiilor donatorilor externi ai Republicii Moldova. Prin urmare, în baza unui concurs organizat de către CIA, vor fi angajați consultanți regionali pe o perioadă determinată (până la 31 decembrie 2017). Printre condițiile principale de angajare

ar fi deținerea diplomei de studii superioare în domeniul juridic, administrație publică, economie, științe agricole, iar experiența în elaborarea business planului va constitui un avantaj. În același timp, candidații trebuie să posede cunoștințe în domeniul

financiar sau dorința de a studia domeniul.

Consultanții vor îndeplini sarcini legate de: identificarea oportunităților de finanțare a agriculturii moderne și a dezvoltării rurale; determinarea specificului activității fermierului în scopul finanțării, dar vor lucra și pentru asigurarea contactului beneficiarului cu instituțiile abilitate în elaborarea actelor suplimentare necesare îndeplinirii cerințelor de finanțare; acordarea asistenței în determinarea eligibilității beneficiarului (dacă întrunește condițiile obligatorii de participare); oferirea consultațiilor și întocmirea, împreună cu beneficiarul, a dosarului ce urmează a fi depus la instituțiile ce acordă suport financiar pentru domeniul agroalimentar și dezvoltarea rurală; urmărirea evoluției dosarului de finanțare până la răspunsul final al finanțatorului.

Potrivit Directorului CIA Andrei Timuș, consultanții financiari vor beneficia de instruire continuă organizată periodic de către CIA privind oportunitățile de finanțare a producătorilor agricoli cu participarea reprezentanților Unităților de Implementare a Proiectelor de finanțare în domeniu. În urma evaluării cursurilor de instruire din această primă etapă, întreprinderea va angaja consultanți care vor acumula punctajul minim necesar. În primele 2 luni aceștia vor primi salariu fix din fondurile CIA, ulterior remunerarea acestora va fi în dependență de numărul, valoarea și calitatea serviciilor prestate.

CIA informează pe această cale despre continuarea recepționării CV-urilor pentru completarea unor noi grupe pentru instruirea candidaților la funcția de consultant financiar în agricultură și dezvoltare rurală.

PRODUCĂTORII DE MIERE ȘI LAPTE POT ACCESA GRANTURI ÎN CADRUL PROIECTULUI AGRICULTURA COMPETITIVĂ

Faza a doua a proiectului Agricultura Competitivă a fost lansată, în cadrul expozițiilor Moldagroteh și Farmer, care s-au desfășurat recent la Moldexpo. Ministrul agriculturii și industriei alimentare, Eduard Grama, a declarat că prin valoarea sa proiectul Agricultura Competitivă este unul din cele mai mari.

Directorul general al Agenției de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, Nicolae Ciubuc, a specificat că pentru implementarea celei de-a doua faze a proiectului va fi acordată o finanțare în mărime de 10 milioane de dolari. Prin granturile oferite agricultorilor va fi continuată

stimularea investițiilor în infrastructura post-recoltare din sectorul horticol. Un element deosebit al fazei a doua a proiectului este extinderea asupra a două sub-sectoare noi: colectarea și procesarea mierii și laptelui, transmise IPN. Mărimea granturilor va constitui cel mult 50% din valoarea investiției eligibi-

le, dar nu mai mult de 350 mii de dolari pentru un grup de producători. Granturile vor fi oferite în avans, adică înainte de a fi făcută investiția. Însă debursarea banilor va avea loc pe etape, în funcție de contribuția efectuată de grupul de producători. Proiectul va acorda, ca și în prima fază, asistența tehnică specializată în ve-

derea identificării potențialelor grupuri de producători, facilitării înregistrării grupurilor de producători, elaborării studiilor de fezabilitate a investițiilor și planurilor de afaceri, susținerii grupurilor de producători după inițierea sub-proiectelor. Eligibili pentru obținerea granturilor sunt grupurile de producători care reușesc cel puțin cinci membri, care au desfășurat activitate în sub-sectorul agricol respectiv nu mai puțin de trei ani, care nu au datorii față de buget.

În același context, mai menționăm că a fost lansat și programul de granturi investiționale „Sporirea productivității printr-un management durabil al solului”, care

acordă suport financiar nerambursabil post-investițional producătorilor agricoli care au implementat tehnologii de management durabil al solului. Mărimea unui grant nu va depăși 20 de mii de dolari. Durata fazei a doua de implementare a proiectului este până la 20 iunie 2019.

Liviu Gumovschi de la Unitatea de implementare și monitorizare a proiectelor Băncii Mondiale a menționat că de la începutul proiectului au fost debursate resurse de grant în valoare de 7,5 milioane de dolari pentru 30 grupuri de producători. Cofinanțarea asigurată de grupurile de producători a reprezentat circa 8,6 milioane de dolari.

INVITAȚIE PENTRU APICULTORI

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare invită apicultorii la o masă rotundă unde vor fi puse în discuție următoarele subiecte:

1. Problemele întâmpinate de apicultori;
2. Prioritățile naționale de dezvoltare sectorială;
3. Subvenționarea apiculturii și proiectele cu finanțare externă ce pot fi accesate de către apicultori.

La eveniment vor participa:

- Eduard Grama, Ministru;
- Veaceslav Cernat, Secretar de stat;
- Nicolae Ciubuc, Director AIPA;
- Tatiana Nistorică, șefa Direcției politice de producție, procesare, reglementări de calitate a produselor animale.

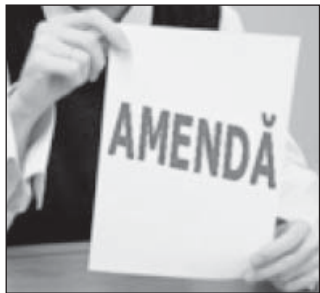
De asemenea, au fost invitați reprezentanți ai ANSA, IFAD și MAC-P.

Evenimentul va avea loc vineri, 4 noiembrie, ora 10:00, sala de conferințe (etajul 1), Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

UNITATEA CONVENȚIONALĂ ESTE, OFICIAL, 50 DE LEI

Codul Penal a fost modificat. Din momentul intrării în vigoare a noilor modificări, unitatea convențională va fi de 50 de lei. Peste 200 de articole care stabilesc amenda pentru diverse tipuri de infracțiuni, au fost modificate, astfel încât amenzile au crescut de câteva ori.

Conform noilor modificări care intră în vigoare în prima săptămână a lunii noiembrie, se numără și amenda maximă pentru persoana fizică, care nu va mai constitui până la 150 de unități convenționale, ci va porni de la 1.000 și va atinge 5.000 de unități convenționale. Pentru persoanele juridice amenda maximă este de 60.000 de unități convenționale, în loc de maxim 10.000 cum era până acum. În aceeași ordine de idei, persoanele liberate de arest vor plăti o amendă de 500 de

unități convenționale și nu 150 cum era până acum.

Potrivit bizlaw.md, totodată, pentru aproximativ 200 de articole din Codul Penal, de la 134 până la articolul 360, cu mici excepții, a fost modificat cuantumul amenzilor, acestea fiind în creștere de câteva ori.

Modificarea cuantumului unității convenționale și contravențiilor va avea impact enorm asupra dosarelor aflate în examinare. Legea prevede că persoanele condamnate pentru faptele care nu mai constituie infracțiuni vor fi liberate de executarea pedepsei penale.

ATENȚIE, ȘOFERI! DE LA 1 NOIEMBRIE CIRCULĂM CU FARURILE APRINSE

Începând cu data de 1 noiembrie, șoferii sunt obligați să meargă cu farurile aprinse și pe timp de zi. Cei care nu se vor conforma prevederilor Regulamentului circulației rutiere, nu vor fi, totuși amendați, ci se vor alege cu avertizări din partea ofițerilor de patrulare.

Circulația cu farurile aprinse și pe timp de zi este o măsură întreprinsă anual în perioada rece a anului, atunci când

vremea este instabilă, cad precipitații, se formează ceață la suprafața solului,

factori ce reduc considerabil vizibilitatea în trafic. Șoferii care nu se vor

conforma regulilor nu vor mai fi amendați, dar vor primi avertizări din partea inspectorilor de patrulare. Articolul ce prevedea sancționarea șoferilor în asemenea cazuri a fost eliminat din Codul contravențional.

Prevederea Regulamentului circulației rutiere va rămâne în vigoare până la 31 martie, 2017 - în cazul depășirii pe timp de zi conducătorii tuturor vehiculelor trebuie să pună în funcțiune în faruri lumina de întâl-

E OFICIAL: MOLDOVENII CU CETĂȚENIE ROMÂNĂ VOR PUTEA CĂLĂTORI FĂRĂ VIZE ÎN CANADA DE LA 1 DECEMBRIE 2017

În urma discuțiilor intense din ultimele luni între cei doi Prim-miniștri, Dacian Ciolos și Justin Trudeau, Guvernul Canadei a confirmat angajamentul de elimina total regimul de vize pentru toți cetățenii români, începând cu 1 decembrie 2017, după o primă etapă de liberalizare parțială de la 1 mai 2017, se arată în cadrul unui comunicat al Guvernului de la București.

Guvernul României salută decizia Guvernului Canadei de a elimina com-

plet vizele pentru cetățenii români, inclusiv cetățenii Republicii Moldova care au și cetățenia României, începând cu 1 decembrie 2017. Această decizie se regăsește în declarația Summitului UE-Canada și confirmă eforturile depuse de Guvernul României pentru a ajunge la acest rezultat.

În perioada de până la momentul eliminării depline a regimului de vize, Canada va introduce o ridicare parțială a vizelor pentru cetățenii români eligibili care călătoresc în această țară.

Astfel, la 1 mai 2017, cetățenii români care au deținut o viză canadiană temporară în ultimii 10 ani (Canadian temporary resident visa) sau care dețin, în prezent, o viză validă, valabilă pentru Statele Unite (valid US non-immigrant visa), vor putea să viziteze sau să

tranziteze Canada pe baza unei autorizații electronice de călătorie (eTA) în loc de viză.

În următoarele luni, oficialii români vor lucra cu omologii canadieni pentru a pregăti o tranziție de succes la regimul de călătorie fără.

SUNTEȚI ÎN CĂUTAREA UNUI JOB? CÂTE LOCURI VACANTE SUNT ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Conform bazei de date a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă la data de 25.10.2016 erau în evidență 9241 locuri de muncă vacante.

Pentru persoanele cu nivel de instruire superior și mediu de specialitate sunt disponibile 1929 locuri de muncă vacante, constituind cca 21% din numărul total de locuri vacante. Pentru persoanele cu nivel de instruire secundar profesional, mediu general și pentru muncitorii necalificați, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă oferă 7312 locuri de muncă, ce constituie 79% din numărul total de locuri de muncă vacante. Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, se pot adresa la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă.

BNS A FINALIZAT PROCESAREA DATELOR RECENSĂMÂNTULUI DIN ANUL 2014

Biroul Național de Statistică a finalizat etapa de introducere a datelor Recensământului Populației și al Locuințelor din anul 2014. Potrivit comunicatului BNS, au fost procesate 4 mil. 145 mii 812 chestionare de toate tipurile: pentru gospodărie și persoană. Instrumentul utilizat este aplicația informativă CSPro.

În cadrul Recensământului Populației și al Locuințelor din anul 2014 din Moldova, pentru fiecare locuință a fost completat chestiona-

rul 1CL, adițional fiind completate chestionare pentru fiecare persoană din gospodărie (2P sau 4S). În acest

context, la 8 noiembrie, BNS va organiza o conferință de presă pentru a anunța oficial finalizarea etapei de introducere a datelor Recensământului Populației și al Locuințelor în Moldova și care sunt activitățile ce urmează a fi derulate până la publicarea acestora.

Anterior, directorul general al Biroului Național de Statistică, Vitalie Valcov, în cadrul vizitei la instituție a prim-ministrului Pavel Filip, a declarat că rezultatele definitive ale ultimului Recensământ vor fi publicate până în martie 2017.

NU ARDEȚI FRUNZELE USCATE!

Specialiștii ecologiști au demonstrat științific și practic cu argumente faptul, că în urma arderii învelișului vegetal uscat al perdelelor forestiere de protecție al câmpurilor și de pe marginea drumurilor cel mai mult suferă stratul de sol fertil din care arde substanța organică, se distruge microflora și insectele folositoare, iar pentru restabilire este necesară o perioadă foarte îndelungată.

Un pericol destul de mare prezintă incendiarea resturilor vegetale în apropierea pădurilor, spațiilor verzi, spațiilor locative, în preajma stațiilor de alimentare cu carburanți, conductelor de gaz care s-ar putea solda cu o catastrofă ecologică. În scopul neadmiterii arderii resturilor vegetale Inspectoratul Ecologic de Stat a emis o dispoziție prin care persoanele

fizice și juridice au fost preîntâmpinate și informate despre pericolul care poate fi cauzat mediului în rezultatul arderii acestora.

Pe toate cazurile care vor fi depistate inspectorii de mediu vor întocmi procese-verbale de contravenție administrativă și vor determina prejudiciul cauzat mediului. Cei care încălcă legea trebuie să răspundă, chiar dacă în multe cazuri de incendiere a resturilor vegetale este greu de identificat vinovatul.

Inspectoratul face apel către organele administrației publice locale, populație ca să contribuie la excluderea practicii dăunătoare de incendiere a resturilor vegetale care are consecințe negative pentru mediu.

Toate rămășițele vegetale trebuie reîntoarse (încorporate) în sol pentru a îmbunătăți cât de puțin fertilitatea acestuia. De la aceasta vom avea numai de câștigat și ecologic și economic.

UN ARBORE PENTRU DĂINUIREA NOASTRĂ

De Ziua Națională de Înverzire a Plaiului „Un arbore pentru dăinuirea noastră”, care s-a desfășurat pe data de 29 octombrie, pe întreg teritoriul Republicii Moldova au avut loc mai multe activități consacrate acestui eveniment. Astfel și în acest an atât instituțiile de stat, cât și cele private au demonstrat interes sporit și s-au implicat în acțiuni de plantare a arborilor și arbuștilor, dar și semănare a ghindei, informează Ministerul Mediului. La nivel național, acțiunea s-a realizat în parteneriat cu Agenția „Moldsilva” și cu implicarea organizațiilor, instituțiilor și membrilor societății civile. Evenimentul este parte componentă a Planului de acțiuni privind desfășurarea lucrărilor de înverzire a Plaiului în perioada de toamnă a anului 2016.

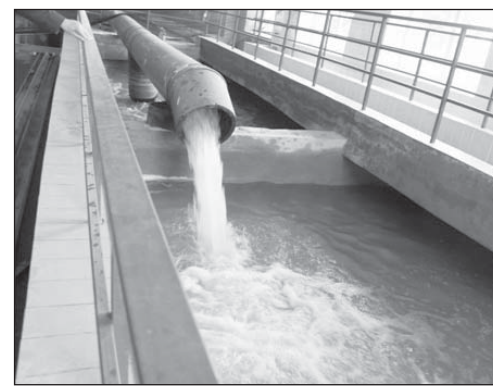
În aceeași ordine de idei, Agenția de Stat „Moldsilva”, informează că lucrările silvice de toamnă continuă în întreprinderile silvice care îi sunt subordonate, iar pentru toamna anului curent sunt preconizate un șir de activități: pregătirea solului 780 ha, crearea culturilor silvice în fondul forestier 793 ha, completarea culturilor silvice 1974 ha. Totodată, în această toamnă, conform actelor legislative și normative,

sunt planificate a fi acoperite cu vegetație forestieră alte 663 ha de terenuri degradate gestionate de către autoritățile publice locale, mizând în acest sens pe contribuția financiară a Fondului Ecologic Național. În cele 31 de pepiniere silvice din cadrul entităților silvice urmează a fi create 36 de ha de semănături și repicaje de cca 200 mii bucăți de puieți. Tot în aceeași perioadă a anului de către întreprinderile silvice vor fi colectate cca 161 tone de semințe de specii forestiere. Materialul forestier obținut, peste 24 mil. bucăți, va fi utilizat atât pentru necesitățile proprii, cât și pentru cererea parvenită din partea APL-urilor, agenților economici și alte instituții.

STAȚIA DE TRATARE A APELOR UZATE DIN CAHUL A FOST RENOVATĂ

Stația de tratare a apei potabile din orașul Cahul a fost reabilitată cu susținerea Guvernului Germaniei. O comisie de recepție a evaluat calitatea lucrărilor după care a permis exploatarea stației, comunică MOLDPRES. Renovarea stației de tratare a fost efectuată în cadrul unui proiect pentru îmbunătățirea serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare în raionul Cahul, implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) în parteneriat cu Agenția de Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud) și Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor. Valoarea proiectului este de 10,8 milioane de lei, bugetul fiind asigurat în totalitate de Guvernul Germaniei.

Stația de tratare a apei din Cahul, cu o capacitate de 17,4 mii m³/zi, a fost dată în folosință în anul 1970 și până în prezent

nu a fost renovată niciodată. Necesitatea efectuării lucrărilor de reparație a stației a fost identificată de către finanțatori și autoritățile publice locale, fiind în corespundere cu Strategia de dezvoltare socio-economică a raionului Cahul. Stația din orașul Cahul asigură tratarea apelor uzate colectate din râul Prut și aprovizionează cu apă potabilă peste 40 de mii de gospodării.

IMPORTUL DE ORGANISME MODIFICATE GENETIC AR PUTEA FI INTERZIS

Importul unor produse care conțin organisme modificate genetic ar putea fi interzis din 2018. Inițiativa îi aparține Ministerului Mediului și a fost discutată în cadrul comisiei de profil a Parlamentului.

Ministrul Mediului, Valeriu Munteanu, a specificat că toate produsele care conțin organisme modificate genetic în proporție mai mare de 0,9% ar putea fi interzise peste doi ani. Companiile care aduc în Moldova produse alimentare, furaje, semințe și medicamente vor trebui să prezinte un set de acte, printre care și certificatul de origine care va confirma existența organismelor modificate genetic, proporția acestora și alte detalii. Proiectul de lege mai prevede crearea mecanismelor pentru monitorizarea importului.

Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice, în conformi-

tate cu prevederile articolului 49 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996, a organizat audieri publice asupra proiectului de lege privind organismele modificate genetic, nr. 307 din 06.07.2016. La ședință din 19 octombrie din anul curent au fost invitați reprezentanții Ministerului Mediului, Ministerului Sănătății, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului

Economiei, Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, membrii Comisiei Naționale pentru Securitatea Biologică, conducători ai institutelor științifice și a organizațiilor nonguvernamentale de mediu.

Astfel, Ministerul Sănătății urmează să supravegheze importul medicamentelor, Ministerul Agriculturii, cel al alimentelor, iar Ministerul Mediului - importul de furaje și semințele. Totodată, autoritățile vor să introducă amenzi pentru cei care încălcă prevederile legii. Ministerul Mediului menționează totuși că deocamdată laboratoarele din Moldova nu sunt acreditate pentru a verifica veridicitatea datelor prezentate de importatori.

Potrivit specialiștilor, în piețele și magazinele din Moldova pot fi găsite un șir de produse modificate genetic, cum ar fi: fructe, legume, ciocolate, biscuiți, ceaiuri, sosuri, diferite produse din soia și chiar medicamente

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE PRIVIND POLIGONUL DE PESTICIDE DE LA CIȘMICHIOI

La 26 octombrie, la Chișinău a fost semnat un Memorandum de înțelegere între Agenția Cehă pentru Dezvoltare, Ministerul Mediului al Republicii Moldova și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în vederea implementării proiectului „Reducerea riscurilor legate de depozitul de deșeuri periculoase Cișmichioi”. Documentul este semnat de Valeriu Munteanu, Ministrul Mediului, Gheorghe Gaberi, Director General al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și E.S. Zdeněk Krejčí, Ambasador al Republicii Ceha în Republica Moldova.

Ministrul Mediului, Valeriu Munteanu: „Noi încercăm să sensibilizăm opinia publică prin realizarea acestui proiect și să eliminăm impactul asupra sănătății populației. Persistă problema celor cca. 4000

tone de pesticide (conform documentelor disponibile) înhumate la poligonul special de lângă s. Cișmichioi, UTA Găgăuzia, precum și a celor 1600 de locații contaminate cu pesticide - foste depozite, stații de preparare a soluțiilor, altor obiecte utilizate în trecut la chimizarea agriculturii. Toate necesită măsuri urgente de remediere. Sper foarte mult că împreună vom soluționa această problemă.”

Proiectul are drept obiectiv

realizarea în perioada 2016-2017 a unui studiu de fezabilitate la poligonul de pesticide de lângă s. Cișmichioi, UTA Găgăuzia, în scopul evaluării situației ecologice în zonă, elaborării recomandărilor privind gestionarea de mai departe a acestui obiect, determinării mai exacte a cantităților și categoriilor de substanțe depozitate și estimării costurilor pentru lucrările de evacuare și distrugere în eventualitatea realizării acestor măsuri.

Poligonul de la Cișmichioi este situat la hotarul cu Ucraina și nu departe de hotarul cu România, și prin aceasta reprezintă și o problemă transfrontalieră de mediu. Conform datelor oficiale, dar incomplete, obținute în baza documentelor existente, la acest obiect sunt depozitate cca. 4000 tone de pesticide. În realitate, conform unor studii generale efectuate în ultimii ani, dar și conform unor informații prezentate de specialiști care au participat la lucrările de construcție a poligonului, volumul total al celor 14 buncăre e de cca. 26 mii metri cubi, respectiv cantitatea de deșeuri ar putea fi de 4-5 ori mai mare. De asemenea nu se cunoaște în detalii compoziția deșeurilor stocate.

E.S. Zdenek Krejci, Ambasador al Republicii Ceha în Republica Moldova: „Lucrările respective sunt realizate de Compania Dekonta din Republica Cehă, în baza unui contract semnat cu Agenția Cehă pentru Dezvoltare și coordonate din partea Republicii Moldova de Instituția Publică

“EMP Management Durabil POP” și Direcția raională pentru siguranța alimentelor din Vulcănești. Activitățile proiectului urmează să fie finalizate în luna iunie 2017, iar rezultatele vor fi prezentate autorităților și societății civile în cadrul unor seminare special organizate în acest scop”.

NOTĂ: În timpul Uniunii Sovietice pe teritoriul Republicii Moldova au fost utilizate peste o jumătate de milion de tone de pesticide, dintre care peste 22 mii tone au fost interzise în 1970, în conformitate cu Convenția de la Stockholm. La

începutul anilor 90, Institutul de Meteorologie Experimentală atesta că 60% din suprafața arabilă a țării fusese contaminată cu pesticide, concentrația cărora depășea în unele regiuni de 50 de ori nivelul admisibil. În același timp, Centrul pentru Medicină Preventivă semnala existența unor reziduuri de pesticide în roșiile (56%) și strugurii

(40%) recoltați în Republica Moldova. Începând cu anul 2004, cu suportul statelor NATO și altor organizații internaționale, au fost evacuate 1.300 tone de pesticide, iar altele aproximativ 2.000 tone au fost centralizate în depozite și securizate.

LEGUMICULTORII DIN NORDUL ȚĂRII S-AU ÎNTRUNIT LA CONFERINȚA REGIONALĂ

Producătorii autohtoni de legume din regiunea de Nord a republicii au avut recent posibilitatea să participe la Conferința Regională cu genericul "Legumicultura – provocări și constrângeri", care s-a desfășurat la 27 octombrie, în Orașul Drochia. Evenimentul a fost organizat de către Asociația Obștească "AGRO-CONS".

În această perioadă din an, unii legumicultori au încheiat sezonul, alții și-au început, în paralel, activitatea pentru anul următor, iar cei specializați pe bulboase, rădăcinoase și unele vărzoase continuă valorificarea recoltelor. Oricum, activitatea din legumicultură e mai redusă, așa încât fermirii au un bun prilej pentru a pregăti sezonul următor, pentru a afla mai multe despre problemele în domeniu și posibilități de a le depăși, pentru a comunica cu producătorii agricoli din regiune pentru un schimb de experiență și de păreri.

Legumicultura de azi se confruntă cu mai multe constrângeri, sunt de părere acei fermieri, care s-au încumetat să crească legume, iar una dintre principalele este accesul la apă pentru irigare. În condițiile climatice actuale, accesul la sursa de apă este

factorul determinant, care influențează cantitatea producției, dar și calitatea acesteia. Mulți dintre fermieri recunosc faptul că au fost nevoiți să-și micșoreze semnificativ terenurile plantate cu legume, în condițiile în care udatul era imposibil. Alții recunosc că a venit timpul să-și replanifice spectrul de culturi pe care le cultivă, optând pentru soiuri mai rezistente la secetă și arșiță.

O altă constrângere, care

din ce în ce mai mult își pune amprenta asupra procesului de cultivare a legumelor este și accesul la finanțare. Creditele tot mai scumpe, neclaritățile vis-a-vis de mărimea și termenul de acordare a subvențiilor, crează situația când legumicultorii (ca, de fapt, și toți agricultorii) cu au șansa să-și planifice din timp cheltuielile sau să-și construiască o strategie clară de business.

Și mai numeroase sunt

În cadrul conferinței s-a mai discutat despre alegerea soiurilor - un capitol important în procesul de pregătire

rea răsadului și fertilizarea rațională.

Invitat la conferință, Dl Boris Boincean, dr. Habilitat

și consultări. Și aici, Dl Boincean, un promotor neobosit al agriculturii ecologice a avut ce să le spună fermierilor.

De fapt, unul dintre subiectele care au atras mare atenție celor prezenți la conferință a fost promovarea agriculturii ecologice. În raionul Drochia sunt trei producători agricoli, care practică agricultura ecologică, producția legumicolă a căroră este certificată și e la mare căutare pe piață, ne-a relatat Directorul Executiv al AO "AGRO-CONS", Tudor Darii. De fapt, tot mai mulți legumicultori se orientează în ultimul timp către agricultura eco, iar în condițiile în care procedura de certificare a produselor ecologice este anevoioasă, aceștia câștigă încrederea cumpărătorilor, care, odată e s-au convins de calitatea producției devin cumpărători fideli.

Și așa cum practica bate teoria, producătorii de legume nu au ezitat să-și împartă experiența și cunoștințele cu cei prezenți.

În final, participanții la conferință au venit cu unele concluzii și recomandări printre care - necesitatea promovării agriculturii ecologice, ca un imperativ al agriculturii moderne.

Asociația Obștească "AGRO-GONS" Drochia

provocările pentru legumicultură din țara noastră. Prețurile mari la sursele de energie și carburanți, prețuri înalte la inputuri, pierderea biodiversității și chiar dispariția comunităților rurale - toate acestea își pun amprenta asupra muncii legumicultorilor și, într-un final, asupra prețului la producția legumicolă.

a viitorului sezon, care presupune stabilirea culturilor și, mai ales, alegerea soiurilor și hibrizilor. Structura culturilor trebuie făcută în funcție de condițiile pedoclimatice din zonă (fără a omite posibilele accidente climatice), de cerințele pieței, de posibilitățile de valorificare a producției, despre produce-

în agricultură, cercetător științific, a ținut să le vorbească fermierilor despre aurul negru, care, de fapt, ne hrănește și fără de care tot ce știm despre agricultură nu ar avea niciun rost - solul. Ani de zile ne-am obișnuit să tot luăm din sol, fără ca să dăm, fără ca să-l "hrănim" corespunzător, spune profesorul. De aici, din sol începe tot, or, suntem unica țară din lume cu pământuri, alcătuite în proporție de 80% din cernoziom.

Participanții la conferință au recunoscut că nu au șansa ca să discute cu un profesor de așa talie, cu astfel de experiență și cu atâtea cunoștințe în domeniu chiar în fiecare zi, de aceea l-au asaltat cu întrebări

STATISTICĂ: PRODUCȚIA AGRICOLĂ, MAI MARE CU APROAPE 19% COMPARATIV CU ANUL TRECUT

În ianuarie-septembrie, producția globală agricolă în Moldova a înregistrat o creștere de 18,9% comparativ cu perioada similară a anului 2015. Această majorare a fost determinată de creșterea atât a producției vegetale, cât și a celei animale. Astfel, recolta de producție vegetală a fost mai mare cu 28,4%, iar producția animalieră a crescut, respectiv, cu 2,4%, potrivit datelor Biroului Național de Statistică.

În anul curent, **producția vegetală** a fost mai mare decât în anul trecut, în gospodăriile de toate categoriile. Conform datelor preliminare, recolta globală a grâului (în greutate după finisare) a constituit peste 1253 mii tone, sau cu 36% mai mult față de anul 2015, a orzului - circa 250 mii tone (cu 39% mai mult), a culturilor leguminoase pentru boabe - circa 40 mii tone (cu 44% mai mult).

Specificat pe categorii de produs, BNS mai informează, că în acest an recolta de grâu de toamnă și de primăvară a constituit în medie pe țară 35,9 chintale la hectar (sau cu 27% mai mult ca anul trecut); cea de orz de toamnă și primăvară - 33,7 q/ha (+43%). Rosta de porumb pentru boabe a fost de 34,6 q/ha, în

creștere, la fel, cu 43%, iar cea de floarea soarelui s-a majorat cu 25% și a constituit 19,8 q/ha. De mai multă roada anul acesta s-au bucurat și legumicultorii, care au strâns de pe un hectar 99,5 chintale (+22% în comparație cu 2015). Cu tocmai 49% a crescut roada de fructe sâmburoase - până la 100,7 q/ha.

În creștere a fost și roada de fructe sâmburoase (+ 7%) - pomicultorii au strâns câte 60,4 chintale de fructe sâmburoase de pe un hectar. Și viticultorii au avut parte de roadă mai bună decât acum un an, recolta de struguri însumând 63,7 q/ha (+10%). De menționat că doar recolta de cartofi a scăzut în 2016 cu 7% și a fost de 125,9 q/ha.

Volumul **producției animale**, la fel a crescut, însă, cu doar 2,4%. Și aici trebuie menționat faptul că sporirea producției (creșterii) s-a înregistrat doar în întreprinderile agricole (cu 7,8%), ca rezultat a majorării efectivului mediu de animale și păsări, precum și sporului în greutate a bovinelor și porcinelor. Pe când în

gospodăriile populației volumul producției (creșterii) vitelor și păsărilor a rămas la nivelul anului precedent.

Producția de lapte a crescut cu 0,3%, inclusiv în întreprinderile agricole - cu 4,6% în gospodăriile populației - cu 0,1%, drept urmare creșterii productivității vacilor atât în întreprinderile agricole (cu 5,2%), cât în gospodăriile populației (cu 1,7%).

Producția de ouă în gospodăriile de toate categoriile a crescut cu 9,2% în rezultatul majorării șeptelului de găini-ouătoare în întreprinderile agricole (cu 28%).

În același timp, producția de carne (de vite și păsări în masă vie) a constituit 150,3 mii tone (+2,8%), de lapte - 390,4 mii zone (+0,3%), de ouă - 450,7 mil. bucăți (+9,2%). Creșterile au fost înregistrate atât în întreprinderile agricole, cât și în gospodăriile populației.

INSTRUIRI ÎN DOMENIUL SPORIRII EFICIENȚEI LANȚULUI VALORIC ÎN HORTICULTURĂ PENTRU AGRICULTORII DIN MOLDOVA

Cu o experiență vastă în domeniul agriculturii, cu o sete mare de a munci și cu o dorință enormă de a câștiga un ban din munca de zi cu zi, producătorii agricoli de la noi știu să crească producție bună, calitativă și gustoasă. Doar că atunci când ajunge timpul să o vândă, se ciocnesc de probleme mai mărunte și mai mari. Unde să găsească piață de desfacere? Cum să propună marfa cumpărătorilor? Cum să facă față concurenței?

La aceste, dar și la alte întrebări ce țin de oportunitățile de vânzare și export a producției agricole și-au propus să răspundă experții în domeniu, în cadrul unui șir de seminare informative, organizate de către Federația Națională a Agricultorilor din Republica Moldova AGROinform, împreună cu câțiva experți din cadrul Organizației Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație (FAO). Timp de 3 zile, antreprenorii din Cahul, Hâncești și Nisporeni au putut afla de la specialiștii din domeniu cum pot spori eficiența lanțului valoric a unui produs.

Cumpărătorul de astăzi are cerințe mult mai mari decât altă dată față de produsul pe care dorește să-l cumpere. Aspectul mărfii, modul în care este promovată producția, un sortiment bogat și divers –

marketingul ne permite să câștigăm bani, fără marketing avem parte doar de cheltuieli. Trebuie să învățăm să punem la dispoziția cumpărătorilor produse și nu materie primă! – acesta este mesajul principal pe care vrem să-l transmitem. Al doilea mesaj este că niciodată cumpărătorul nu va veni să-ți bată la ușă (cu excepția unor cazuri foarte rare) – producătorul trebuie să

– ne-a spus vice-directorul Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform, Iurie Hurmuzachi.

Producătorii agricoli din țara noastră, tradițional, se orientează spre piața rusească, dar atunci când spun piața rusească, au în vedere marile metropole, cum sunt Moscova sau Sankt-Petersburgul. Totodată, Federația Rusă este o țară mare, iar în regiunile mai

meargă să caute, să găsească, să convingă cumpărătorul de faptul că anume produsul lui este cel mai bun. Și aici, rolul nostru, al experților este de a da un imbold producătorilor din Moldova pentru ca ei să caute informații, să țină mâna pe puls, cum am spune!”

Dezvoltarea lanțului valoric este unul dintre obiectivele de bază ale Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform. Pentru a

îndepărtate, precum Siberia, Ural, Volga, locuiesc mulți oameni – potențiali cumpărători. Despre oportunitățile de export a producției agricole pe aceste piețe din Federația

este, automat o garanție a calității, a gustului bun și tradițional. Distanța dintre Republica Moldova și aceste regiuni (un pic mai îndepărtate ale Rusiei) nu este chiar atât de

Rusă le-a vorbit producătorilor din țara noastră, Alla Sagoiacova, consultant FAO în Rusia.

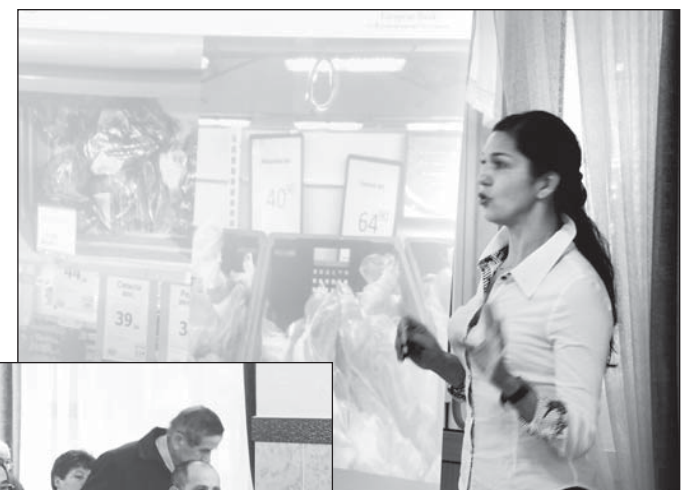
”Pentru consumatorii de la noi, producția moldovenească

mare, în comparație cu același Uzbechistan, sau Azerbaijan, de unde importăm destul de multe produse agricole: prune, mere sau legume. Dar dacă e

să comparăm cu distanța până în Iran sau Chile, care la fel sun prezente pe piața de la noi, putem spune că suntem chiar vecina. Este necesar doar să cunoașteți cerințele de calitate, cantitățile necesare și actele de care este nevoie pentru ca să accedeți pe piața de acolo. De aici rămâne doar un pas – să le respectați, or exportul în concepția modernă este o relație corectă și cinstită între vânzător și cumpărător”, mai punctează Alla Sagoiacova,

Vice-președintele raionului Nisporeni, DI Ion Țugulea, prezent la seminarul care s-a desfășurat pentru producătorii din regiune, susține că aceasta este o școlarizare foarte utilă pentru producătorii din țara noastră.

poamei, a prunelor, a merelor și sun sigur că acest seminar este benefic pentru producători, care în acest fel au parte de încurajare pentru a produce și a realiza producția pe care o cultivă pe suprafața pe care o are în posesie”, nea declarat DI Ion Țugulea.

La rândul lor, producătorii agricoli, spun că își dau bine seama de faptul că au nevoie de astfel de instruiți. Astfel, spun ei, unele aspecte care țin de realizarea producției sunt puse la punct.

”Eu, personal, cresc prune. An de an îmi pun întreba-rea: unde s-o vând? Trebuie să învățăm cum să găsim acele piețe. Este nevoie de informație de acest fel. Și astfel de producători ca mine sunt foarte mulți. O ieșire din situație, cred că ar fi ca să ne cooperăm pentru ca împreună să ieșim la export. De unul singur este foarte greu” susține Tamara Ulinici, producător agricol din satul Vărzărești, Nisporeni.

”La acest seminar am aflat unde putem să vindem producția. Omul informat este un om deștept, așa se spune, de aceea suntem bucuroși să participăm la astfel de seminare ori de câte ori avem posibilitatea. Noi ne străduim să producem cali-

totul contează, spun experții. Din păcate, producătorii agricoli din Moldova abia fac primii pași, mai mult intuitivi, în materie de promovare, marketing și cucerire a piețelor de desfacere. Tocmai pentru a-i informa despre toate aceste nuanțe, experții FAO au venit în fața agricultorilor.

Andriy Yarmak, economist în cadrul FAO, Italia, a explicat următoarele:

”Investigațiile noastre arată că producătorii agricoli adesea nu sunt pregătiți pentru alte piețe. De obicei, lucrează prin intermediari, însă doresc să ajungă direct la cumpărători prin rețelele de supermarketuri. În acest sens, este foarte important ca ei să fie la curent cu schimbarea dinamică a lucrurilor.

Prin creșterea eficienței pe tot parcursul lanțului valoric se reduc pierderile și crește prețul produsului. Numai

obține profit nu este suficient doar să crești producție calitativă, mai este mult de lucru, până când producția va nimeri în coșul cumpărătorului, iată de ce agricultorii care vor să obțină un profit decent, dar să nu-și vândă marfa cu bănuți, au nevoie de instruire.

”Aceste seminare de informare cu genericul ”Sporirea eficienței lanțurilor valorice hortico- le în Moldova” se desfășoară în cadrul unui proiect, care este finanțat de către FAO. În acest context, discutăm cu producătorii agricoli, cu procesatorii, cu exportatorii, despre diferite oportunități de dezvoltare a lanțului valoric. De remarcat faptul că la aceste evenimente avem experți de la FAO, din Italia, dar și experți locali, împreună cu care vom încerca să abordăm toată multitudinea de probleme, care țin de dezvoltarea lanțului valoric, inclusiv și de promovarea marketingului”

tativ, dar pentru a realiza producția trebuie să cunoaștem mult mai multe”, recunoaște Gheorghe Tabără, fermier din Nisporeni.

Marketingul în agricultură este probleme problemelor pentru producătorii de la noi, mai spuneau cei prezenți la seminar. Cum trebuie să ne realizăm producția noastră, cum să găsim piețe de desfacere, cum să pregătim pachetele de documente pentru export – toate acestea avem de învățat, susțin aceștia.

Consultanții FAO mai recomandă agricultorilor să nu comercializeze producția lor pe o piață suprasaturată. Să țină cont de cerințele fiecărei piețe regionale în parte, dar pentru asta, este nevoie de informare.

Proiectul în cauză este finanțat de către Organizația Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație.

MOLDOVA VA AVEA MAI MULTE MUNICIPII

Un proiect înaintat de fracțiunea PCRM prevede ca orașelor Edineț, Cahul, Orhei, Soroca, Strășeni, Ungheni, Hîncești și Ceadăr-Lunga să li se acorde statutul de municipiu. Anterior, Parlamentul a votat un proiect similar în vara anului 2014, și prevedea acordarea acestui statut a cinci orașe din lista de mai sus, cu excepția orașului lui Edineț.

Potrivit modificărilor efectuate la Legea privind organizarea administrativ-teritorială și la Legea privind finanțele publice locale, acordarea statutului acestor orașe presupune că li se va lăsa 40% din suma impozitelor pe venit. Pentru acest proiect de lege au votat 55 de deputați, informează agora.md.

Până acum, Moldova număra cinci municipii - Chișinău, Bălți, Tiraspol, Tighina și Comrat. Tiraspol și Tighina însă se află sub controlul separatiștilor transnistreni.

CHINEZII SUNT INTERESAȚI SĂ ÎNCHEIE UN PARTENERIAT PUBLIC-PRIVAT DE 700 MLN EURO PENTRU REPARAȚIA DRUMURILOR MOLDOVENEȘTI

O corporație chineză este interesată să încheie un parteneriat public-privat pentru construcția și reparația mai multor porțiuni de drum din țara noastră în valoare de circa 700 milioane de euro.

Ministrul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor Iurie Chirinciu a avut miercuri, 2 noiembrie 2016, o întrevedere cu reprezentanții unei corporații chineze, specializate în construcția drumurilor, potrivit agora.md. În cadrul discuțiilor, Iurie Chirinciu le-a prezentat oamenilor de afaceri care sunt cele mai importante proiecte din cadrul Ministerului Transporturilor ce necesi-

tă a fi dezvoltate.

Construcția autostrăzii Ungheni-Chișinău-Odesa, pe teritoriul Republicii Moldova, care va avea o lungime de aproximativ 220 de kilometri și o lățime de patru benzi. Construcția căreia presupune mijloace financiare de peste 0,5 miliarde de dolari.

Un alt proiect este reconstrucția șoselei de centură a municipiului Chișinău. Acum, aici au loc lucrări de construcție pe o porțiune de șapte kilometri, care leagă șoseaua Balcani de orașul Ialoveni. Dar, urmează a fi construite sectoare de drum de la zero, dar și renovarea altora. Acest

proiect va costa 200 de milioane de euro.

Officialii chinezi s-au arătat interesați să încheie un parteneriat public-privat pentru reparația drumurilor menționate mai sus. Ministrul transporturilor și Infrastructurii Drumurilor Iurie Chirinciu i-a îndemnat pe agenții economici să participe la licitațiile de selectare a agenților economici care vor efectua studiile de fezabilitate, dar și de reparație a traseelor. Mai mult, oficialul s-a arătat mulțumit că tot mai multe companii internaționale, cu o bogată experiență în construcții vor să investească în dezvoltarea infrastructurii din Republica Moldova.

DEZVOLTAREA REGIONALĂ DIN MOLDOVA BATE PASUL PE LOC

Politica de dezvoltare regională este un domeniu relativ nou de reglementare și implementare a politicilor de dezvoltare în Republica Moldova. Totuși, pentru că descentralizarea nu are doar aliați, dar și multă rezistență, politica regională a țării este o prioritate încărcată de ambiguități, interese politice necamuflete și restanțe legislative. O carență de bază a politicilor de dezvoltare regională ține, evident, de subfinanțarea cronică. Doar 1% din bugetul de stat al RM este alocat în acest moment pentru proiecte de dezvoltare regională, constată autorul unei analize recente (Policy Brief) - "Politica de dezvoltare regională: realizări și perspective", Veaceslav Berbeca, Director de program de democratizare al IDIS Viitorul.

Subfinanțarea este un mecanism de frânare a reformelor, de inerție bugeta-

ră și subminare a existenței FNDR (Fondul Național de Dezvoltare Regională), care nu are posibilități reale de a răspunde marilor probleme cu care se ciocnesc localitățile și populația zonelor defavorizate. Alocările bugetare sunt mici ca proporție față de PIB, dar și pe plan instituțional. Autorul susține că finanțările pentru politicile de dezvoltare regională ar trebui să fie recalibrate, atingând deja în 2017 - 2-3% din PIB, oferind mai multe resurse nivelului sub-național de guvernare în RM.

Autorul constată o serie de contradicții între suma bugetată de Parlament și cea alocată efectiv către FNDR. În anul 2015, Ministerul Finanțelor a suspendat efectuarea unor plăți prevăzute în buget, creând constrângeri la implementarea unor proiecte esențiale pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare regională. Instabilitatea bugetară creează probleme de funcționare și de credibilitate pentru agențiile create

anterior și actorii implicați din regiune (sectorul privat și autoritățile locale). Autorul studiului recomandă o mai bună comunicare strategică între ministere și agențiile de dezvoltare regională, sporind disciplina procesului bugetar multi-anual și conjugarea eforturilor comune la implementarea proiectelor de dezvoltare regională, creșterea capacităților APL pe domeniul administrării bugetare și extinderea dreptului de co-finanțare locală pentru anumiți proiecte de infrastructură și creștere economică pe plan regional. Policy brieful este realizat de IDIS "Viitorul" cu suportul Fundației Est-Europene, din resursele acordate de Guvernul Suediei și de Ministerul Afacerilor Externe al Danemarcei/DANIDA. Opiniile exprimate aparțin autorului și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Fundației Est-Europene, Guvernului Suediei, sau al Ministerului Afacerilor Externe al Danemarcei/DANIDA.

AUTORITĂȚILE DIN REGIUNEA DE SUD AU FOST INSTRUITE PENTRU A OBȚINE FINANȚARE ÎN PROIECTE TRANSFRONTALIERE

Mai mulți reprezentanți ai autorităților publice locale din Regiunea de Dezvoltare Sud au examinat ieri la Cimișlia oportunități de finanțare în cadrul noilor programe transfrontaliere. Evenimentul a fost organizat de Agenția de Dezvoltare Austriacă în colaborare cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), informează MOLDPRES.

Sesiunea a fost desfășurată în contextul lansării ulterioare a propunerilor de proiecte eligibile pentru țara noastră în Programele Operaționale comune pentru 2014-2020 (România - R. Moldova și Bazinul Mării Negre), precum și Programul transnațional Dunărea 2014-2020. „Împreună cu partenerii austrieci avem scopul să creștem nivelul de pregătire al potențialilor

beneficiari de finanțare europeană. Am explicat participanților chestiuni importante astfel încât la etapa finală să avem cât mai multe proiecte bune în Regiunea de Sud, acceptate pentru finanțare”, a menționat Oxana Paierle, șef de direcție la MDRC. Totodată, la întrunire au fost prezentate programe transfrontaliere ce ar putea fi implementate ținând cont de proiectele de succes realizate în perioada de finanțare 2007-2013, împreună cu parteneri din

România, Polonia, Letonia, Ucraina ș.a.

În ultimii ani, datorită programelor de cooperare transfrontalieră, în zona de sud a R. Moldova au fost finalizate mai multe proiecte cu finanțare europeană. Este vorba de lucrări în domeniile aprovizionare cu apă și canalizare, agricultură, administrație publică, managementul deșeurilor, dezvoltarea infrastructurii rurale etc. Cele mai active raioane în acest sens au fost Cahul, Leova, Cimișlia, Ștefan Vodă și Căușeni.

PROIECTE, ELABORATE DE TINERI PENTRU DEZVOLTAREA ORAȘULUI BĂLȚI

Primăria municipiului Bălți a lansat recent un concurs pentru cea mai bună inițiativă a tinerilor. Concursul se va desfășura la cinci categorii și are scopul să stimuleze participarea generației tinere în viața și dezvoltarea localității, transmite MOLDPRES.

Potrivit Direcției educație, tineret și sport de la Primăria Bălți, rezultatele concursului vor fi anunțate la 21 noiembrie, în cadrul unei festivități. Participanții vor putea concura la categoria "Cea mai activă organizație

de tineret din Bălți", fiind nevoie să prezinte proiectele realizate pe parcursul anului 2016. Alt compartiment al competiției prevede prezentarea celor mai relevante inițiativă realizate de tineri în municipiu. Aici vor putea concura grupuri de elevi, studenți sau reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale care au lansat în anul curent idei importante pentru comunitate.

De asemenea, în cadrul concursului vor fi desemnați cei mai buni activiști

din oraș și vor fi selectate cele mai interesante spoturi și postere despre Bălți, create de tineri, indică esp.md.

Tradițional, în fiecare an, în luna noiembrie, Ministerul Tineretului și Sportului susținut de autoritățile locale desfășoară mai multe acțiuni menite să evidențieze și să încurajeze performanțele tinerilor. În această perioadă este decernat Premiul național pentru tineret, fiind selectată și Capitala națională a tineretului pentru următorul an.

CONSILIUL AGRICULTURĂ ȘI PESCUIT AL UNIUNII EUROPENE, OCTOMBRIE, 2016: **PRINCIPALELE REZULTATE**

PESCUIT

După o zi de negociere, miniștrii și-au exprimat acordul unanim asupra cantității maxime de pește pe care pescarii din UE vor avea dreptul să o pescuiască în 2017 din cele zece stocuri comerciale principale din Marea Baltică, cantitate cunoscută și sub denumirea de „captură totală admisibilă” (TAC). Pentru a se ajunge la acest acord în privința cantităților s-a ținut seama

de angajamentul față de obiectivele politicii comune în domeniul pescuitului, inclusiv de obținerea producției maxime durabile (MSY), de principiile planului multianual de gestionare a pescuitului pentru Marea Baltică și de avizele științifice, în special avizele din partea Consiliului Internațional pentru Explorarea Apelor Maritime (ICES). De asemenea, miniștrii au avut un schimb de opinii privind consultările anua-

le dintre UE și Norvegia în cadrul acordului lor bilateral privind pescuitul. Principalele preocupări exprimate de statele membre au vizat mecanismele de gestionare a stocurilor de pește gestionate în comun și schimbul de posibilități reciproce de pescuit în apele UE și în cele norvegiene.

AGRICULTURĂ

Miniștrii au desfășurat un schimb de opinii cu pri-

vire la propunerea de regulament Omnibus, înaintată de Comisie. Acest regulament face parte din pachetul de revizuire a cadrului financiar multianual (CFM), unul dintre obiectivele sale fiind de a simplifica și mai mult politica agricolă comună, concomitent cu consolidarea aspectelor legate de subsidiaritate și de flexibilitate.

Sursa:
consilium.europa.eu

TÂRGUL INTERNAȚIONAL INDAGRA 2016

Președintele României, Klaus Iohannis și Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Achim Irimescu, au participat miercuri, 2 noiembrie la deschiderea oficială a Târgului Internațional INDAGRA, cel mai important târg de produse și echipamente în domeniul agriculturii, horticulturii, viticulturii și zootehniei din sud-estul Europei.

Cu acest prilej, a avut loc evenimentul „Președintele în dialog cu agricultorii”, în cadrul căruia agricultorii participanți au avut ocazia să dezbată cu președintele Klaus Iohannis situația și perspectivele de dezvoltare ale agriculturii românești.

În acest an, Târgul Internațional INDAGRA se desfășoară sub înaltul Patronaj al Președintelui României și se bucură de participarea unor expozanți din 25 de țări. La București se reunesc, în perioada 2-6 noiembrie, fermieri, specialiști, furnizori și clienți, fiind prezentate elemente de cercetare, mașini și utilaje de ultimă generație, materii prime de calitate, tehnici și tehnologii moderne.

Sursa: gazetadeagricultura.ro

INDAGRA
International trade fair of equipment and products in agriculture, horticulture, viticulture and animal husbandry

**November 2-6
2016**

**Romexpo Exhibition Centre
Bucharest • Romania**

TENDINȚELE CONSUMULUI DE CARNE ÎN LUME

În țările bogate din Nord consumul de carne este ridicat, dar, în prezent, există o tendință de creștere și în țările sărace din sud. Cu toate ca SUA și Europa realizează o producție ridicată de produse din carne, preturile hranei pentru animale, a energiei și a terenurilor agricole sunt din ce în ce mai scumpe, iar costul creșterii animalelor în sistem industrial este în creștere.

Porcinele și păsările de curte au trecut pe piața cârnii, în prezent, deoarece ambele specii nu au nevoie de multă hrană și pot fi crescute în spații închise.

Astăzi, exista zece producători majori de carne în lume, dintre care patru sunt în Statele Unite: Cargill și Tyson (vânzări de 33 de miliarde dolari), Smithfield (vânzări de 13

miliarde dolari) și Hormel Foods (8 miliarde dolari). Alți trei producători sunt în Brazilia (JBS, BRF, Marfrig), doi în Europa (Vion, Danish Crow AmbA) și unul în Japonia (Nippon Meat Packers).

Cererea globală de carne este în creștere, în special în China și India, cu o creștere de 80%, până în 2022 din cauza formării și creșterii unei noi clase de mijloc. Africanii încep, de asemenea, să mănânce mai multă carne, deși oferta și cererea nu sunt încă destul de consolidate ca în alte părți ale lumii, pe baza datelor furnizate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), Organizația pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite (FAO), Organizația Mondială a Sănătății (OMS) și Gallup.

Păsările de curte au cea mai rapidă creștere pe segmentul cârnii

de animale. Până în 2020, producția de carne de pasare din China va crește cu 37%, din Brazilia va crește cu 28%, iar producția din SUA va crește cu 16%, datorită consumului în creștere. În India, este de așteptat să crească consumul de carne de pasare, de zece ori și să ajungă la aproape 10 milioane de tone pe an, până în 2050.

Unul dintre motivele pentru care carnea de pasare este atât de populară este prețul scăzut. Producerea cârnii de pasare este mai ieftină decât alte tipuri de carne, deoarece puii sunt mai eficienți de crescut și există puține limitări religioase sau culturale pentru a mânca carne de pui. La nivel mondial se sacrifică anual peste 58 miliarde de găini, alte zeci de miliarde de rațe și găște, 1,4 miliarde de porci și doar 300 de milioane de bovine.

Doar un mic procent din populația Statelor Unite și Europei sunt vegetarieni sau vegani. În India prin credințele nonviolente ale budismului și hinduismului se respinge mai mult consumul de carne. Ar putea fi, de asemenea, o schimbare în viitor și în consumul de produse de origine animală și există interes crescut pentru mâncăruri din animale marine și îndeosebi insecte, deosebit de bogate în proteine.

Sursa: gazetadeagricultura.ro

CHINA A UCIS „INAMICUL ECONOMIEI”

600 DE MILIOANE DE VRĂBII AU FOST NIMICITE, ÎNSĂ DEZASTRUL ADEVĂRAT A VENIT DUPĂ

Dezastrele ecologice au reprezentat, de-a lungul timpului, un lucru comun pentru omenire, dar niciunul nu se poate compara cu cel care a început în China în anul 1958. Mao Zedong, liderul Republicii Populare Chineze a decretat ca toate vrăbiile să fie omorâte pe motiv că mănâncă foarte multe cereale. Potrivit celor spuse de acesta, vrăbiile ar fi stat în calea dezvoltării economice a statului. În următorii trei ani de după 1958, 45 de milioane de oameni au decedat din cauza foametei cauzată de proasta gestionare a dezastrelor naturale și a terorii statului.

Mao Zedong a inițiat campanii masive pentru susținerea implementării unui stil de viață mult mai favorabil și mai calitativ, astfel inițiind Campania Patru Dăunători care era parte integrată din pro-

tamburine ce făceau gălăgie pentru a le înlătura și pentru a le forța să zboare până când mureau din cauza extenuării.

Nu există informații cu privire la numărul vrăbiilor din China de la acea dată, dar se presupune că acesta ar fi fost în jur de 600.000.000, iar sute de milioane au fost ucise, lucru care a cauzat o problemă gravă ce a marcat următorul an, și anume creșterea numărului de insecte ce afectau culturile. Vrăbiile consumă astfel de insecte, precum lăcustele, dar în momentul în care acestea au fost ucise, numărul lăcustelor a crescut, acestea distrugând efectiv aproape toate culturile. Astfel, producția de cereale din unele zone rurale a scăzut drastic și foametea a luat amploare, estimându-se că numărul victimelor s-a ridicat la 78 de milioane.

Cu toate acestea, Marea Foamete

iectul Marele salt înainte. Atunci, liderul Mao Zedong a stabilit, fără să se consulte cu nimeni, că omenirea este amenințată de patru mari pericole care trebuie înlăturate urgent din calea dezvoltării ei: țăntarii, muștele, șobolanii și vrăbiile.

Se pare că ideea i-a venit citind un raport al unui cercetător chinez, care stabilise că o vrăbie poate consuma 4,5 kg cereale pe an. Un calcul simplu făcut chiar de Mao Zedong arăta că un milion de vrăbii consumă cât hrana a 60.000 oameni pe an, iar numărul vrăbiilor în China este mult mai mare decât cel al oamenilor.

Oamenii erau mobilizați să ajute la îndeplinirea acestei idei, de a omorî vrăbiile. Astfel, ei foloseau

te a rămas un subiect tabu în China în cei 50 de ani ce au urmat acesteia. În aceste condiții, Mao a ordonat stoparea campaniei de ucidere a vrăbiilor, acestea fiind înlocuite cu puricii în această campanie împotriva dăunătorilor. Însă, cu toate acestea, producția a putut fi cu greu îmbunătățită, iar culturile de orez au rămas, în continuare, în declin.

Ulterior, URSS s-a oferit să ajute China, de unde Mao a importat o cantitate de vrăbii siberiene, care însă s-au acclimatizat greu în mediul ambiant din noua lor locație.

Deficitul de vrăbii mai există în China și astăzi, iar combaterea lăcustelor se face cu insecticide.

Sursa: bani.md

VIZITA DIRECTORULUI GENERAL ANSA LA INSTITUTUL DE GENETICĂ

Directorul General al Agenției pentru Siguranța Alimentelor, Gheorghe Gaberi, însoțit de către Șeful Direcției control semincer, Dumitru Rusu, a întreprins o vizită la Institutul de Genetică Fiziologie și Protecția Plantelor al Academiei de Științe a Moldovei, unde a luat cunoștință de activitatea laboratorului specializat în studierea culturilor de soriz și sorg.

Șeful acestui laborator, Gheorghe Moraru, doctor în agricultură, în explicațiile oferite a specificat că actualmente sunt omologați 4 hibrizi de soriz de selecție autohtonă, inclusiv Pișcevoi 1 și Porumbeni 6 în RM, Porumbeni 6 și Oxamăt în Ucraina și Porumbeni 3 în Federația Rusă. Hibridul SAȘM 3 se testează în Comisia de Stat a Republicii Moldova.

Conform particularităților microbiologice, planta de soriz este similară cu planta de sorg pentru boabe și se caracterizează cu rezistență sporită la secetă îndelungată (până la 2-3 săptămâni), suportă soluri salinizate și în comparație cu porumbul este nepretențioasă față de fertilitatea solului. sorizul suportă temperaturi înalte ale aerului pe fundalul secetei în-

delungate, care pentru celelalte graminee în aceste condiții devin fatale. La formarea unei unități de masă uscată sorizul consumă cu 25-30 % de umiditate mai puțin decât porumbul și de 1,5 mai puțin decât orezul.

Șeful laboratorului a mai specificat că în condiții de producere este stabilit, că în cazul respectării tehnologiei de cultivare și recoltare în termenii prevăzuți, producția sorizului este la nivelul porumbului, dar în anii secetoși, mai ales în raioanele de sud, recolta depășește

porumbul cu 2-3 t/ha de boabe. În condițiile climatice aspre din vara anului 2012, cel mai secetos din ultimii 60 de ani, hibridul Pișcevoi 1, cultivat de fermierul Vasile Ciorbă din satul Cruglic, raionul Criuleni a demonstrat producția de 3,6 t/ha boabe, pe când porumbul în aceste condiții pe loturile vecine nu a format boabe pe știuleți.

În urma cercetărilor științifice efectuate în institutele de ramură, bobul de soriz a fost înalt apreciat în calitate de materie primă pentru producerea concentratelor alimen-

tare, prepararea garniturilor diferitor alimente, printre care multe originale, inclusiv dietetice.

Conținutul mare de microelemente, vitamine și iod, precum și grăsimile ușor asimilabile pentru organismul omului, ridică valoarea crupelor de soriz la cea mai înaltă scară, contribuind pozitiv la eliminarea substanțelor nocive din organism și la reducerea conținutului de colesterol, ceea ce asigură micșorarea riscurilor de boli cardiovasculare.

Analiza biochimică a crupelor de soriz și degustarea bucatelor preparate din ele demonstrează că, crupele de soriz bine fabricate sunt analogice celor de orez (îndeosebi după calitățile gustative) și pot înlocui parțial acest produs.

Directorul General ANSA a ținut să afle și despre proprietățile hibrizilor de sorg în asigurarea furajelor pentru animale.

Conform afirmațiilor lui Gheorghe Moraru, perspectiva hibrizilor de sorg *sorg x iarbă* de Sudan cultivate pe terenurile experimentale ale institutului, este una promițătoare. Acești hibrizi sunt rezistenți la secetă și nu sunt afectate de boli și dăunători, nu sunt pretențioși la

fertilitatea solului și pot fi eficient cultivați pe terenuri erodate și solonizate. La formarea unei unități de masă uscată hibrizii de sorg *x iarbă* de Sudan utilizează cu 25-30% mai puțină umiditate, de cât porumbul. Prezența forței mari de aspirație a rădăcinilor favorizează absorbția umidității suplimentare din sol, care nu este disponibilă pentru alte culturi.

În 100 kg de masă verde se conține 23,5 unități nutritive, 0,8 kg de proteine digerabile și până la 8 kg de glucide solubile. Hibrizii cresc bine după cosit și în dependență cu umiditatea solului pot da două-trei recolte pe an, aproximativ 60-80 de tone de masă verde la hectar. Este un indice mult superior porumbului și la cultivarea acestei culturi pe suprafețe mari, fortificarea bazei furajere, ar fi evidentă.

Directorul General ANSA a apreciat munca colaboratorilor laboratorului, exprimându-și disponibilitatea de a contribui la extinderea colaborării dintre savanți și producători agricoli, pentru ca realizările obținute pe terenurile experimentale să fie implementate pe larg în agricultura țării.

REVIZIA DE TOAMNĂ ÎN RAMURA APICOLĂ

În temeiul prevederilor Legii apiculturii nr.70 din 30.03.2006, Legii nr.221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitar veterinară, Legii nr.50 din 28.03.2013 cu privire la controalele oficiale, Hotărârile Guvernului nr.51 din 16.01.2016 privind organizarea și funcționarea ANSA și în conformitate cu recomandarea ANSA privind evaluarea situației în ramura apicultură dispuse iernatului 2016-2017, subdiviziunile teritoriale ANSA au instituit grupuri de lucru raionale, care au efectuat un controlul respectiv. În urma totalizării rezultatelor activității acestor grupuri s-au constatat următoarele:

Grupurile de lucru instituite au evaluat situația în ramura apiculturii dispuse iernatului 2016-2017, acordând consultații respective deținătorilor apicoli pe problemele zooveterinare de creștere, ameliorare, exploatarea rațională a albinei melifere, profilaxiei bolilor, administrarea medicamentelor recomandate și obținerii produselor apicole calitative ș. a. în perioada respectivă. Totodată au fost cercetate respectarea cerințelor sanitar-veterinare la prisăcile deținătorilor de albiși cât și evidența zootehnică în ramură.

În total pe republică sunt pașaportizate 5465 stupine. În perioada respectivă au fost su-

puse examinării 3628 de stupine de albiși.

În rezultatul evaluării situației în teritoriu s-a stabilit că majoritatea relativă a stupinelor de albiși sunt îndestulate cu o cantitate suficientă de hrană pentru perioada rece a anului și pregătite către iarnă. Starea albinelor este satisfăcătoare. Deținătorii de stupine au aplicat măsuri concrete de protecție împotriva bolilor infecțioase și parazitare în apicultură. Situația în ramura apiculturii este binevenită. Cazuri de mortalitate în masă nu s-au înregistrat. Productivitatea de miere colectată în perioada respectivă în mijlociu pe republică de la o familie constituie 22 kg. Aceste rezultate au avut o tendință nesemnificativă de scădere din considerentul anotimpului de primăvară ploios cu puțină productivitate și fără

recoltare utilizându-se pentru consumul propriu a albinelor care a redus semnificativ cantitatea de miere colectată pe republică.

Cât privește doleanțele apicultorilor, în primul rând ele țin de editarea unor emisiuni televizate specializate cu specialiști calificați autohtoni cât și străini, editarea unor broșuri simple, cu sfaturi clare și utile atât pentru începători cât și pentru cei cu experiență bogată în această ramură, organizarea seminarelor cu scopul informării apicultorilor a inovațiilor în domeniu, acordarea subvențiilor în apicultură, lărgirea pieței externe pentru realizarea produselor și subproduselor obținute, crearea punctelor de colectare a mierii etc.

Serviciul supraveghere zootehnică

COMBATEREA PESTEI PORCINE AFRICANE, DISCUTATĂ ÎN CADRUL CONFERINȚEI REGIONALE DIN POLONIA

La invitația Comisiei Europene pentru sănătatea și siguranța alimentelor, Directorul general adjunct ANSA, Vsevolod Stamati, a participat la conferința regională privind Pesta Porcină Africană. Ședința a fost organizată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale al Poloniei, iar la eveniment au mai participat responsabili autorităților sanitar-veterinare și siguranța alimentelor din Estonia, Finlanda, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, România, Federația Rusă, Slovacia și Ucraina. Vytenis Audirkaitis – comisar UE pentru sănătatea și siguranța alimentelor la deschiderea ședinței a vorbit despre importanța temei puse în discuție, pericolul răspân-

dirii pestei porcine africane în țările din regiune. Virusul are o răspândire accelerată fără a diferenția nivelul de dezvoltare a țării și restricțiile impuse la frontiere. Cele mai afectate regiuni sunt în Slovacia, Ucraina, Polonia și Belarusi, unde numărul de focare notificate constituie mai mult de 60% din cele înregistrate. Conform programului de lucru șefii autorităților sanitar-veterinare din țările participante au raportat despre situația epidemiologică din țară și măsurile întreprinse privind profilaxia și localizarea focurilor de pestă porcină.

Delegația din R. Moldova a raportat despre măsurile întreprinse în cele două focare notificate la începutul lunii oc-

tombrie, interacțiunile tuturor factorilor de decizie din planul de combatere a bolii aprobat de Comisia Republicană de Stări Excepționale. Concomitent au fost reflectate problemele tehnice și materiale cu care se confruntă ANSA în perioada de risc și în procesul de lichidare a focarelor existente. În discuție cu Comisarul UE s-a solicitat ajutorul din partea Comisiei Europene privind posibilitatea procurării utilajului mobil pentru dezinsecție și incinerarea animalelor din focare, aprovizionarea cu echipament și dezinfectanți. Dl Stamati și-a exprimat recunoștința pentru susținerea și ajutorul acordat de UE, FAO privind organizarea seminarelor de instruire și implementarea proiectelor pe PPA, instruirea specialiștilor din laborator și aprovizionarea cu chituri-test pentru diagnosticarea acestei boli.

La finele conferinței, în funcție de situația epidemiologică, din regiune au fost formulate recomandări practice, care vor conduce la diminuarea riscurilor de răspândire a bolii și la combaterea mai eficientă a virusului în special, în țările afectate de această maladie periculoasă.

FERTILIZAREA IN VITRO, MAI ACCESIBILĂ PENTRU CETĂȚENI

Cuplurile care nu pot avea copii vor beneficia de o procedură de fertilizare in vitro în baza poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală. Cabinetul de Miniștri a votat proiectul de hotărâre de Guvern privind modificarea articolului 20 din legea privind sănătatea reproducerii, care prevede acest lucru. Astfel, Ministerul Sănătății își propune să contribuie la creșterea ratei fertilității totale a populației.

Până în prezent, legea prevedea o clauză discriminatorie, legată de venitul lunar al familiei. Însă, noile prevederi presupun prestarea serviciilor de reproducere umană asistată doar în baza indicațiilor medicale. În acest mod nu va mai exista abordarea discriminatorie a persoanelor incluse în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, iar

drepturile fiecărui contribuabil vor fi respectate.

În ultimii ani, Republica Moldova se confruntă cu un spor natural negativ, iar rata fertilității totale a populației este în descreștere. Datele estimative ale Centrului National de Sănătate a Reproducerii și Genetică Medicală arată că din numărul total de cupluri, circa 20% suferă de o for-

mă sau alta de infertilitate. Totodată, din numărul cuplurilor sterile pentru circa 2,5% (2 500 – 3 000 femei) problema infertilității poate fi soluționată doar prin fertilizarea in vitro. Costul pentru o procedură de acest gen este de circa 60 000 de lei. În prezent, patru instituții medicale oferă servicii de reproducere umană asistată.

COPIII NU VOR MAI FACE PUBLICITATE LA ALIMENTELE NERECOMANDATE

Copiii nu vor putea fi implicați în activități de promovare și publicitate a produselor alimentare nerecomandate, respectiv nici imagini cu chipurile acestora nu pot fi utilizate. Un Ordin cu privire la implementarea legislației în acest sens a fost semnat de ministrul Sănătății, Ruxanda Glavan.

Documentul vine să amelioreze statutul nutrițional al copiilor în instituțiile de învățământ și să reglementeze publicitatea produselor dăunătoare pentru sănătatea lor. Astfel, la data de 26 august curent a intrat în vigoare Legea nr. 195 prin care au fost modificate și completate câteva acte legislative privind produsele alimentare și publicitatea.

lor în instituțiile de învățământ general și lipsa informației promoționale și de publicitate pentru produse alimentare care pun în pericol sănătatea preșcolarilor și elevilor. De asemenea, specialiștii în sănătate publică vor monitoriza amplasarea publicității stradale, în instituțiile publice și mass-media privind produsele alimentare nerecomandate copiilor și vor înainta propuneri privind respectarea legislației în vigoare.

Cei care nu vor respecta prevederile în vigoare vor fi sancționați cu amendă ce variază de la 10 la 150 de unități convenționale pentru persoana fizică și cu o amendă de la 100 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate

Prin aceste acte legislative se interzice prepararea, comercializarea sau distribuirea produselor alimentare nerecomandate preșcolarilor și elevilor în instituțiile de învățământ general și profesional tehnic, precum și în taberele de odihnă și de întremare a sănătății copiilor și adolescenților. Mai mult decât atât, în aceste instituții va fi interzisă publicitatea și promovarea alimentelor cum ar fi: caramellele, ciocolata, bezelele, chipsurile, hamburgerii, gogoșii, sandwich-urile, pizza, mezelurile, snacks-urile, alunele sărate, băuturile răcoritoare și energizante, etc.

Medicii șefi ai Centrelor de Sănătate Publică vor fi responsabili de supravegherea alimentației raționale a copii-

pe un termen de la 3 luni la un an.

Amintim că, la 12 septembrie curent au intrat în vigoare Recomandările Ministerului Sănătății pentru un regim alimentar sănătos și activitate fizică adecvată în instituțiile de învățământ din Republica Moldova, prin care se interzice consumul de carne cu adaos de aditivi alimentari (mezeluri și salamuri), produse culinare prăjite în grăsimi și s-a redus cantitatea de pâine și paste făinoase în meniurile copiilor. Documentul presupune alimentație mai bogată în fructe și legume, promovează consumul de apă potabilă filtrată sau îmbuteliată și prevede crearea posibilităților de practicare a activității fizice în școli.

ALIMENTE CARE ÎȚI DAU ENERGIE ȘI TE SCAPĂ DE ASTENIA DE TOAMNĂ.

CE SA MÂNÂNCI CA SĂ FII ÎN FORMĂ MAXIMĂ

Vremea rece aduce odată cu ea o stare de spirit proastă. Mai mult decât atât, te secătuiește de energia de care ai atât de multă nevoie pentru a duce la bun sfârșit sarcinile zilnice. Poți deveni însă mai plin de viață dacă asimilezi anumite alimente care furnizează suficiente calorii și nutrienți benefici organismului.

Cele mai bune alimente pe care le poți asimila pentru a-ți îmbunătăți starea de spirit sunt cele care stabilizează nivelul de zahăr din sânge și declanșează eliberarea de substanțe chimice care te fac să te simți bine (serotonina).

Există și altele care aduc beneficii majore corpului, așa că iată un mic ghid privind cele mai eficiente soluții, care dau un impuls sistemului tău, făcându-te mai fericit și mai puternic.

CARBOHIDRAȚII BUNI

Carbohidrații sunt sursa de combustibil preferată a corpului deoarece ridică nivelul de serotonină. Evită alimentele dulci și sosurile de zahăr deoarece ele cauzează oboseala. În schimb, optează pentru cereale integrale, întrucât organismul le absoarbe mai lent și se simte ajutat de ele să mențină nivelurile stabile de energie și de zahăr din sânge. Carbohidrații buni îi

poți regăsi în: orez, fasole, cartofi, linte.

CAJU, MIGDALE, ALUNE

Aceste alimente nu doar că sunt bogate în proteine. Ele conțin de asemenea magneziu, care joacă un rol vital în conversia zahărului în energie.

CARNE SLABĂ, MACRA

Carnea de vită macră, carnea de pui fără piele și carnea de curcan sunt surse sănătoase de proteine. Ele conțin, în plus, vitamina B12, care poate combate insomnia și depresia.

SOMON

Peștele gras este bogat în Omega-3, care previne, la rândul lui, depresia. El oferă, în plus, o gamă largă de beneficii, protejând sănătatea inimii, motiv pentru care este extrem de indicat să îl consumi cu precădere de-a lungul sezonului rece. În afară de peștele gras, poți regăsi Omega-3 în legume cu frunze verzi și întunecate.

FIBRE

Fibrele sunt un stabilizator de energie. Ele încetinesc digestia, oferind o aprovizionare mai constantă de energie în timpul zilei. Poți crește aportul de fibre din organism prin consumul de fasole, fructe, legume, pâine integrală de grâu și cereale integrale.

APA

Între deshidratare și oboseală există o legătură clară. Unele studii sugerează chiar că până și deshidratarea ușoară poate încetini metabolismul și îngreuna activitatea creierului. Soluția este simplă: bea cât mai multă apă sau alte băuturi neîndulcite la intervale regulate.

CIOCOLATA PURĂ

O porție zilnică de ciocolata pură îți poate crește energia și îmbunătăți starea de spirit. Nu ezita să o consumi, fără să exagerezi însă.

Sursa: csid.ro

300 DE MILIOANE DE COPII RESPIRĂ AER TOXIC (UNICEF)

Aproximativ 300 de milioane de copii din toată lumea, adică unul din șapte, locuiesc în zone în care poluarea aerului depășește de șase ori cotele stabilite prin normele internaționale, ceea ce contribuie în mare măsură la mortalitatea infantilă, se arată într-un raport al UNICEF dat publicității luni și citat de AFP.

Noul studiu a fost publicat cu o săptămână înainte debutului conferinței ONU cu privire la schimbările climatice, COP22, care va avea loc la Marrakech, în Maroc în perioada 7-8 noiembrie. UNICEF va profita de ocazie pentru a lansa un apel către liderii politici pentru a lua măsuri în privința reducerii poluării atmosferice în țările din care provin.

„Poluarea aerului este una dintre principalele cauze ale mortalității infantile în cazul a 600.000 de copii sub 5 ani în fiecare an și amenință viața și viitorul altor câteva milioane”, a explicat directorul

general la UNICEF, Anthony Lake. „Substanțele poluante nu numai că afectează plămânii copiilor, dar pot afecta și bariera protectoare a creierului și dezvoltarea lor cerebrală, compromițându-le viitorul”, a mai

adăugat el, înainte să sublinieze că societatea nu poate să ignore poluarea nicăieri în lume.

Studiul include și o imagine preluată de un satelit care arată că aproximativ 2 miliarde de copii locuiesc în țări în care poluarea atmosferică rezultată din folosirea autovehiculelor și a combustibililor fosili, praf și incinerarea deșeurilor depășesc normele acceptabile ale calității aerului stabilite de Organizația Mondială a Sănătății.

Asia de sud este regiune cu cel mai mare număr de copii expuși riscurilor pentru că respiră un aer puternic poluat (620 de milioane), urmată de Africa (520 de milioane) și Asia de est și regiunea Pacificului (450 de milioane), arată raportul.

Sursa: agerpres.ro

PATRU INDICAȚII GEOGRAFICE ALE REPUBLICII MOLDOVA VOR FI PROTEJATE PE TERITORIUL UE

La Bruxelles, în cadrul celei de-a doua reuniuni a Subcomitetului pentru Indicații Geografice, instituit în conformitate cu Articolul 306 al Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană a fost adoptată decizia, conform căreia, patru indicații geografice ale Republicii Moldova vor fi protejate pe teritoriul UE.

Potrivit Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), în cele 28 de state membre ale Uniunii Europene sunt protejate indicațiile geografice care desemnează trei zone vitivinicole ale Republicii Moldova: **Valul lui**

Traian, Codru, Ștefan Vodă, dar și indicația geografică **Divin**, care va fi utilizată pentru produsul „rachiul de vin învechit”, fabricat

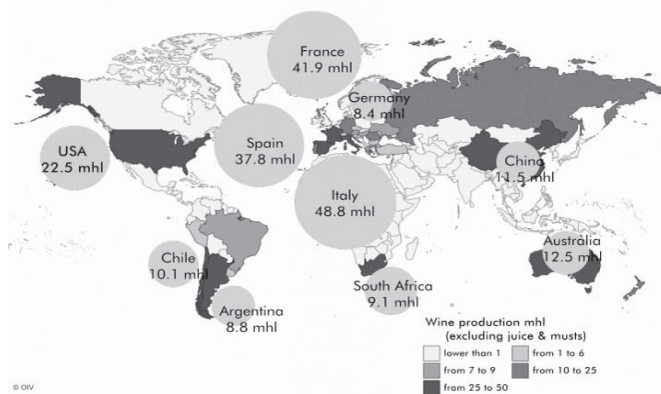
pe întreg teritoriul al Republicii Moldova. Reuniunea a doua a Subcomitetului pentru Indicații Geografice

MOLDOVA OCUPĂ LOCUL 20 ÎN LUME LA PRODUCȚIA DE VIN

Țara noastră a urcat pe locul 20, cu o poziție mai sus în topul principalilor producători de vin, grație scăderii de două ori a producției în Brazilia, arată studiul realizat de către Organizația Internațională a Viei și Vinului (OIV).

Potrivit estimărilor publicate de OIV, în acest an Republica Moldova va produce circa 1,7 milioane de hectolitri de vin, nivel egal cu cel din 2015, dar cu circa 0,9 milioane hectolitri mai puțin decât în 2013.

Totodată, producția mondială de vin în 2016 este estimată la 259,5 milioane de hectolitri, cu 5% mai puțin decât în 2015. Organizația Internațională a Viei și Vinului OIV subliniază că este vorba de una dintre cele mai mici producții

din ultimii 20 de ani, ca urmare a condițiilor climatice nefavorabile.

În acest context, Italia ar urma să-și păstreze poziția de cel mai mare producător mondial de vin, cu 48,8 milioane hectolitri (- 2% comparativ cu 2015), urmată de Franța, cu o producție de 41,9 mi-

lioane hectolitri (- 12%). Urmează Spania, cu o producție de 37,8 milioane hectolitri (creștere de 1% comparativ cu 2015), SUA - cu o producție de 22,5 milioane de hectolitri (+2%), și Australia - cu o producție de 12,5 milioane de hectolitri (+ 5%).

Republica Moldova - Uniunea Europeană a fost găzduită de către Directoratul General pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (DG Agri) a Comisiei Europene, care actualmente deține președinția Subcomitetului.

De menționat faptul că înșepând cu 1 ianuarie 2017, președinția Subcomitetului va fi preluată de către Moldova, în conformitate cu Regulile de procedură ale Subcomitetului, care este responsabil să monitorizeze evoluția acordului în domeniul indicațiilor geografice și servește drept forum de cooperare și dialog în materie de indicații geografice.

PROGRAM REGIONAL PENTRU TURISM ÎN NORDUL ȚĂRII

Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) va pregăti cu susținerea partenerilor din Polonia un Program de dezvoltare a atractivității turistice a zonei de nord a țării. Proiectul urmează să fie finalizat până în luna decembrie, astfel încât la prima ședință din anul 2017 a Consiliului Regional Nord documentul să fie aprobat și pus în practică, potrivit MOLDPRES.

Pentru a finaliza lucrările de elaborare a programului, la Bălți s-a aflat recent o delegație din Voievodatul Wielkopolska. Grupul de lucru, din care au făcut parte reprezentanți ai

din Polonia va avantaja acest program. Până în prezent am avut de învățat multe lucruri interesante în acest domeniu datorită relațiilor noastre de colaborare și cu parteneri din Cehia și Letonia. Ne străduim să valorificăm maximal rezultatele acestei cooperări, preluând tot ce este mai bun, or, astfel vom câștiga timp, evitând greșelile pe care le-au comis, la timpul lor, partenerii noștri”, a menționat directorul ADR Nord, Ion Bodrug.

Programul sectorial pentru turism este al patrulea realizat în Regiunea de Nord cu susținerea Uniunii Europene. În cadrul proiectului “Modernizarea serviciilor publice locale în R.

Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Agenției Turismului, ONG-urilor locale, s-a familiarizat cu potențialul turistic al regiunii. Experții au identificat noi rute turistice în zona de nord și posibilitățile de a le lansa.

„Sprijinul colegilor noștri

Moldova”, gestionat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei au fost elaborate documente strategice în sectoarele ce țin de eficiența energetică, managementul deșeurilor solide, aprovizionarea cu apă și canalizare, drumuri regionale și locale.

GRIJILE AGRICULTORILOR

PRINCIPALELE LUCRĂRI AGRICOLE DIN LUNA NOIEMBRIE

Noiembrie, cunoscută și sub numele de Brumar, este ultima lună de toamnă și perioada când în ferme se fac ultimele pregătiri pentru iernat. Deși frigul începe să își arate colții, activitățile câmpului nu încetează cu totul: acum se termină însămânțările de toamnă și începe aratul miriștilor pentru primăvară. De altfel, chiar prima săptămână din noiembrie se numește Săptămâna Miriștii. În livadă dacă vremea este frumoasă se plantează pomi fructiferi și arbuști sau se sapă gropi pentru cei care urmează să fie sădiți în primăvară. Se îngroapă via pentru a o proteja de ger iar trunchiurile copacilor se vopsesc cu var ca să nu-i ademenească pe iepuri să le distrugă scoarța. Și vacile sunt pregătite pentru perioada rece astfel că se asigură adăposturile și se face trecerea treptată de la pășune la stabulație.

CULTURI DE CÂMP

- Se finalizează lucrările de recoltare, transport și depozitare ale produselor agricole;
- Cea mai importantă activitate a lunii noiembrie este pregătirea terenului pentru campania de primăvară;
- Se eliberează suprafețele agricole de resturile vegetale;
- Este indicat ca toate terenurile agricole să fie arate înainte de intrarea în iarnă;
- Arătura se efectuează, funcție de sol, la 18 – 20 cm adâncime, cu precizarea că pe solurile cu o vegetație prea înaltă se procedează mai întâi la o măruntire a acesteia cu grapa cu discuri;
- Se finalizează pregătirea patului germinativ și a

semănatului la culturile de toamnă în epoca optimă, îndeosebi pe terenurile cu o bună aprovizionare cu apă a solului;

- Se îngrijesc semănăturile de toamnă cum ar fi rapița sau grâul.

ZOOTEHNIE

- Se aplică măsurile sanitare – veterinare prevăzute pentru această lună;
- Tot acum se pregătesc adăposturile pentru stabulație din timpul iernii;
- Trebuie să se aibă în vedere ca sub nicio formă să nu plouă pe animale. Curenții de aer nu trebuie să depășească 1m/s. Este foarte important acest aspect și astfel sunt evitate și îmbolnăvirile care pot duce la pierderi enorme;
- Și lumina este un factor extrem de important având în vedere că influențează prin lipsă funcționarea glandei tiroide a animalelor, putând favoriza depunerea excesivă a grăsimii. Iluminarea adăposturilor se face natural, prin intermediul radiațiilor solare sau artificial cu ajutorul lămpilor incandescente.

LEGUMICULTURĂ

- În această perioadă se efectuează lucrări de recoltare la legumele rădăcinoase, vărzoase și se pregătesc spațiile pentru depozitarea acestora pentru perioada noiembrie-aprilie;
- Se adună resturile vegetale într-un spațiu pentru compostare, devenind astfel un îngrășământ organic prețios pentru recolta următoare;

- Se realizează arăturile de toamnă imediat ce culturile de legume din câmp sunt recoltate;
- Se finalizează recoltatul fasolei și a mazării. Truc! Planta se taie de la nivelul solului iar rădăcinile sunt lăsate în pământ. Această metodă păstrează azotul care este eliberat treptat pe măsura ce rădăcina se descompune;
- La culturile de ceapă verde, usturoi verde se procedează la desființarea culturii anterioare și nivelarea de exploatare;
- Întreținerea culturilor de tomate, ardei și castraveți, ciclul al-II-lea din solar;
- Se continuă semănăturile pentru salată, ridichii de lună (soiuri de toamnă-iarnă) în câmp;
- Se colectează și se etichetează semințele pentru anul viitor. Tot acum se aleg și soiurile sau hibrizii care vor fi folosiți în cultura următoare.

VITICULTURĂ

- Se pregătesc spațiile și vasele necesare pentru depozitarea vinului;
- În sol se încorporează îngrășămintele cu fosfor și potasiu;
- Se încheie lucrările de protejare a butucilor contra gerurilor;
- Se vor completa golurile existente în plantații, dacă este cazul;
- Se încheie clasarea și stratificarea vițelor din școala de vițe;
- Se continuă desfundatul terenurilor destinate plantării.

POMICULTURĂ

- Se recoltează nucile, migdalele și gutuile. Tot acum sunt adunate și perele care sunt păstrate peste iarnă;
- După recoltare se adună fructele stricate rămase pe pomi sau sub pomi, deoarece reprezintă o sursă de infecție pentru recolta anului următor;
- Aplicați o îmbăiere trunchiului și ramurilor pomilor fructiferi pentru a distruge dăunătorii care hibernă peste iarnă;
- În această perioadă tăierile se aplică numai sămânțoaselor și neapărat după ce pomii se “dezbracă” de toate frunzele;
- Se elimină ramurile uscate, rupte sau rănite;
- Îndepărtăm ramurile care se ating sau se intercalează;
- Lipsa unei toaletări a pomilor fructiferi se răsfărăge asupra performanței de rod a livezii. Astfel, pomii se vor supraîncărca cu fructe, care vor rămâne mici, urmând ca anul următor să nu mai rodească sau să producă o roadă mai săracă.

Sursa: agrointel.ro

WWW.AGRAVISTA.MD

TE INFORMEAZĂ LA TIMP,
OFERINDU-ȚI CELE MAI BUNE
ARGUMENTE ÎN ORICE NEGOCIERE!MULTI PRODUCĂTORI S-AU CONVINS
**CĂ ESTE MULT MAI GREU
SĂ VINZI PRODUSUL
LA UN PREȚ CONVENABIL,
DECÂT SĂ PRODUCI**

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 11/3/2016

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	14.00	14.00	14.00	4.00	12.00	10.00	7.00	9.00	7.00	6.00	12.00	12.00	8.00	9.00	8.00
Cartofi	2.50	4.00	3.00	2.20	5.50	2.80	2.80	3.50	2.80	2.80	6.00	4.00	4.00	5.00	4.00
Castraveți	-	-	-	25.00	30.00	30.00	-	-	-	25.00	35.00	30.00	20.00	25.00	25.00
Ceapă albă	-	-	-	5.00	5.00	5.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ceapă galbenă	2.00	3.00	2.50	2.20	4.00	3.00	3.00	4.00	3.00	2.80	4.00	3.00	5.00	5.00	5.00
Ceapă roșie	-	-	-	4.00	5.00	5.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Păstrăv/Veșenca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35.00	35.00	35.00	-	-	-
Ciuperci Champignon	-	-	-	33.00	33.00	33.00	30.00	32.00	30.00	38.00	38.00	38.00	32.00	32.00	32.00
Dovlecei	-	-	-	20.00	20.00	20.00	-	-	-	8.00	12.00	10.00	-	-	-
Gogoșari	8.00	10.00	8.00	8.00	16.00	12.00	11.00	12.00	11.00	12.00	15.00	15.00	-	-	-
Morcov	4.00	5.00	5.00	4.00	6.00	4.50	4.00	5.00	4.00	5.00	7.00	6.00	4.00	5.00	5.00
Ridiche neagră	4.00	4.00	4.00	3.00	4.00	4.00	-	-	-	5.00	6.00	6.00	4.00	5.00	5.00
Roșii de seră	-	-	-	10.00	20.00	16.00	8.00	12.00	8.00	8.00	25.00	18.00	15.00	15.00	15.00
Sfeclă de masă	3.00	4.00	3.50	3.00	5.00	4.00	4.00	5.00	4.00	5.00	6.00	6.00	4.00	5.00	5.00
Usturoi	-	-	-	55.00	65.00	55.00	45.00	60.00	45.00	35.00	60.00	55.00	-	-	-
Varză	2.00	3.00	2.50	2.00	5.00	3.00	5.00	6.00	5.00	3.00	5.00	4.50	4.50	4.50	4.50
Varză conopidă	-	-	-	15.00	15.00	15.00	12.00	14.00	12.00	15.00	18.00	18.00	12.00	15.00	12.00
Varză de pechin	-	-	-	7.00	7.00	7.00	-	-	-	15.00	18.00	18.00	20.00	20.00	20.00
Varză roșie	-	-	-	7.00	8.00	7.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vinete	-	-	-	-	-	-	8.00	9.00	8.00	5.00	7.00	6.00	4.00	5.00	4.00
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	21.00	23.00	21.00	-	-	-	22.00	22.00	22.00
Grepfrut	-	-	-	25.00	27.00	25.00	22.00	24.00	22.00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	27.00	30.00	30.00	23.00	27.00	23.00	-	-	-	28.00	28.00	28.00
Mandarine	-	-	-	22.00	26.00	24.00	22.00	25.00	22.00	-	-	-	-	-	-
Mere	4.00	7.00	6.00	3.50	7.00	6.00	4.00	8.00	4.00	6.00	8.00	7.00	4.00	5.00	4.00
Mere Golden	5.00	7.00	6.00	4.50	6.50	6.00	4.00	6.50	4.00	8.00	12.00	10.00	5.00	6.00	5.00
Mere Idared	4.00	6.00	5.00	4.00	4.00	4.00	4.00	6.00	4.00	7.00	9.00	8.00	-	-	-
Mere Richard	-	-	-	5.00	11.00	9.00	6.00	10.00	6.00	10.00	12.00	10.00	-	-	-
Miez de nucă	95.00	120.00	100.00	-	-	-	-	-	-	100.00	150.00	120.00	-	-	-
Pere	-	-	-	10.00	15.00	10.00	-	-	-	10.00	15.00	10.00	9.00	10.00	10.00
Portocale	-	-	-	-	-	-	25.00	26.00	25.00	-	-	-	-	-	-
Prune	-	-	-	6.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	12.00	12.00	12.00	-	-	-
Prune uscate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30.00	40.00	35.00	-	-	-
Struguri albi de masă	-	-	-	16.00	25.00	20.00	11.00	15.00	11.00	12.00	15.00	15.00	10.00	10.00	10.00
Struguri de masă Moldova	-	-	-	16.00	20.00	16.00	13.00	16.00	13.00	8.00	10.00	10.00	-	-	-

OFERTE COMERCIALE

Perioada 14 - 31 octombrie 2016

OFERTE

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Floarea soarelui	7 000 MDL	100 t	s. Costuleni, r-ul Ungheni; Telefon: +373 236 40230; Mobil: +373 79506811; Email: ivrabie@mail.ru
Porumb	3 500 MDL	250 t	s. Costuleni, r-ul Ungheni; Telefon: +373 236 40230; Mobil: +373 79506811; Email: ivrabie@mail.ru
Porumb		150 t	s. Calinești, raionul Fălești; Telefon: ; Mobil: 068009092; Email: spadure@mail.ru
Floarea soarelui		50 t	s. Calinești, raionul Fălești; Telefon: ; Mobil: 068009092; Email: spadure@mail.ru
Porumb alimentar	4 000 MDL	60 t	satul Glingeni, raionul Falesti; Telefon: +37325971319; Mobil: +37379591851; Email: bbujag@rambler.ru
Semințe de ceapa	2 500 MDL	400 kg	s.Inesti, r-nul Telenesti; Telefon: ; Mobil: 79609022; Email: roscae@mail.ru
Porumb	3 500 MDL	300 t	MD-3606, s. Cetîreni, r-l Ungheni; Telefon: +373 79613223; Mobil: +373 79613223; Email: undanagro@mail.ru
Porumb	3 500 MDL	300 t	Telefon: +373 (236) 613223; Email: olgutza.g@gmail.com
Porumb	3 500 MDL	300 t	s. Petrești, r-ul Ungheni; Telefon: +373 236 42276; Mobil: +373 79041155; Email: snisteriuc@mail.ru
Porumb	3 500 MDL	300 t	MD-3628, s. Frăsinești, raionul Ungheni ; Telefon: 00373 236 45449, ; Mobil: 00373 69296057 ; Email: iancuion@mail.ru
Porumb	3 500 MDL	250 t	MD-3648, s. Teșcureni, raionul Ungheni ; Telefon: 00373 236 20616; ; Mobil: 00373 69114854 ; Email: traidan@mail.ru
Sorg		300 t	s. Albinetul Vechi, raionul Falesti; Telefon: ; Mobil: 037378467577; Email: fiberdea@rambler.ru
Grâu alimentar		100 t	s. Sarata Veche; Telefon: +37325964441; Mobil: +37369325319; Email: ciobanucarasdiana@mail.ru
Orz		100 t	s. Sarata Veche; Telefon: +37325964441; Mobil: +37369325319; Email: ciobanucarasdiana@mail.ru
Floarea soarelui		100 t	s. Sarata Veche; Telefon: +37325964441; Mobil: +37369325319; Email: ciobanucarasdiana@mail.ru
Soia		50 t	s. Sarata Veche; Telefon: +37325964441; Mobil: +37369325319; Email: ciobanucarasdiana@mail.ru
Prune uscate		40 t	Nisporeni; Telefon: 026423050; Mobil: 067123050; Email: prudol@mail.com
Struguri Moldova de la frigider		10 t	Nisporeni; Telefon: 026424381; Mobil: ; Email: 068543210
Prune uscate		30 t	Nisporeni; Telefon: 026465213; Mobil: 079150044; Email: 026465213
Floarea soarelui		25 t	Nisporeni; Telefon: ; Mobil: 60732054; Email: 060732054
Struguri Moldova de la frigider		10 t	S. Balauresti r. Nisporeni; Telefon: 02648249; Mobil: 069926550; Email: 069926550
Prune uscate		20 t	Nisporeni; Telefon: ; Mobil: 069410469,069518246; Email: 069410469
Struguri Moldova de la frigider		40 t	rn. Nisporeni, str.Ion Creanga 73; Telefon: +373 264 24432; Email: caragiabs@mail.md
Mini brutărie		1 unitate	s, Balanesti r. Nisporeni; Telefon: 026453598; Mobil: ; Email: 026453598
Struguri Moldova de la frigider		50 t	Nisporeni-Marinici; Telefon: ; Mobil: 069960217; Email: ocara@mail.ru
Soya		2 000 t	BUCURESTI; Telefon: 0040799890020; Mobil: 0040799890020; Email: ing.ciprianleonti@gmail.com
Cumpăr porumb umed		10 000 t	BUCURESTI; Telefon: 0040799890020; Mobil: 0040799890020; Email: ing.ciprianleonti@gmail.com
Varză de Pechin	10 000 MDL	10 t	Mobil: +37369357289; Email: strungarubs@mail.md
Porumb	2 500 MDL	50 t	s. Jora de Sus, r-nul Orhei; Telefon: 023555827; Mobil: 068259406; Email: cealnici@mail.ru
Comercializez cereale		50 t	s.Larguta, r.Cantemir; Telefon: ; Mobil: 079049678; Email: raicu@mail.md
Comercializez semințe de floarea soarelui		15 t	s.Larguta, r.Cantemir; Telefon: ; Mobil: 079049678; Email: raicu@mail.md
Comercializez grâu		3 t	s.Larguta; Telefon: 027376201; Mobil: ; Email: bujaciv@mail.md
Comercializez făină de grâu		2 t	s.Larguta; Telefon: 027376201; Mobil: ; Email: bujaciv@mail.md
Comercializez ulei de floarea soarelui		1 t	s.Larguta; Telefon: 027376201; Mobil: ; Email: bujaciv@mail.md
Comercializez varză de toamnă		3 t	s.Coștangalia; Telefon: 027355369; Email: munteanug@mail.md
Comercializez semințe de floarea soarelui		10 t	s.Haragis; Telefon: 027363230; Email: dum.andoni@mail.ru
Comercializez usturoi		100 kg	s.Lărguța; Telefon: 027392901; Mobil: ; Email: vlaicu@mail.ru
Comercializez mazăre uscată.		1 t	s.Lărguța; Telefon: 027392901; Mobil: ; Email: vlaicu@mail.ru
Comercializez grâu		2 t	s.Lărguța; Telefon: ; Mobil: 079741636; Email: marin.vasile@mail.ru
Comercializez mazăre uscată.		1 t	s.Lărguța; Telefon: ; Mobil: 079741636; Email: marin.vasile@mail.ru
Comercializez bovine		2 unități	s.Costangalia; Telefon: 027355254; Email: v.lanciu@mail.ru

Comercializez produse animale		28 unități	s.Cîietu; Telefon: 029892617; Mobil: ; Email: alucas@mail.ru
Comercializez produse animale		200 kg	s.Cîietu; Telefon: 029892617; Mobil: ; Email: alucas@mail.ru
Comercializez produse animale		50 unități	s.Haragăș, Cantemir; Telefon: 027363240; Mobil: ; Email: vasile1956@mail.md
Comercializez floarea soarelui		10 t	s. Haragăș; Telefon: 027363273; Mobil: ; Email: uvas59@yahoo.com
Soia		30 t	Chetrosu, Drochia, Republica Moldova; Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Ardei		10 t	Chetrosu, Drochia, Republica Moldova; Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Gogoșari		8 t	Chetrosu, Drochia, Republica Moldova; Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Ceapa galbena		3 t	Chetrosu, Drochia, Republica Moldova; Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Cartofi		7 t	Chetrosu, Drochia, Republica Moldova; Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Sfecla roșie		4 t	Chetrosu, Drochia, Republica Moldova; Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Varza		8 t	Chetrosu, Drochia, Republica Moldova; Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Ceapa Holcedon		28 t	Chetrosu, Drochia, Republica Moldova; Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Semințe de ceapa Holcedon		350 kg	Chetrosu, Drochia, Republica Moldova; Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Tractoare agricole		3 unități	s. Antoneuca; Telefon: +373025227032; Mobil: +373060006888; Email: susanas@mail.ru
Moara de crupe		1 unitate	s. Antoneuca, r. Drochia; Telefon: +37327032; Mobil: +37360006888; Email: vasturcanu@mail.md
Oloiniță		1 unitate	s. Antoneuca, r. Drochia; Telefon: +37327032; Mobil: +37360006888; Email: vasturcanu@mail.md
Încărcător pentru sfecla de zahar		1 unitate	s. Antoneuca, r. Drochia; Telefon: +37327032; Mobil: +37360006888; Email: vasturcanu@mail.md
Sistem de irigare Bauer		2 unități	s. Antoneuca, r. Drochia; Telefon: ; Mobil: 069194978; Email: ionjitari@mail.md
Plasa pentru sera		1 unitate	s. Antoneuca, r. Drochia; Telefon: ; Mobil: 069194978; Email: ionjitari@mail.md
Sistem de irigare pentru sera		1 unități	s. Antoneuca, r. Drochia; Telefon: ; Mobil: 069194978; Email: ionjitari@mail.md
Varza		10 t	s. Antoneuca, r. Drochia; Telefon: ; Mobil: 069194978; Email: ionjitari@mail.md
Ardei dulce		1 200 kg	s. Antoneuca, r. Drochia; Telefon: ; Mobil: 069194978; Email: ionjitari@mail.md
Gogoșari		3 t	s. Antoneuca, r. Drochia; Telefon: ; Mobil: 069194978; Email: ionjitari@mail.md
Floarea soarelui		150 t	s. Popestii de Jos, r. Drochia; Telefon: +37369897955; Mobil: ; Email: gusacinschis@mail.ru
Porumb boabe		200 t	s. Popestii de Jos, r. Drochia; Telefon: +37369897955; Mobil: ; Email: gusacinschis@mail.ru
Miere de albi		1 t	Email: gdascal@mail.md
Varza		12 t	Email: gdascal@mail.md
Vânata		200 kg	Email: gdascal@mail.md
Ceapa		7 t	Email: gdascal@mail.md
Agregat de curățit cereale MS-4		1 unități	orasul Falesti; Telefon: +37325923195; Mobil: +37378011066; Email: ion_turtureanu@mail.ru
Porumb furajer		10 t	Loganesti; Telefon: ; Mobil: 069190179; Email: danu.valyusha@mail.ru
Porumb furajer		10 t	s. Firladeni, r. Hincesti; Mobil: 069121711; Email: a321
Porumb furajer		10 t	Carpineni; Telefon: 068083841; Mobil: 068253495; Email: a111

CERERI

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Cumpăr Material săditor	12 MDL	600 unități	s. Brâzenii Vechi r-nul Telenesti; Telefon: ; Mobil: 69584081; Email: gumai@mail.ru
Struguri Moldova de la frigider		20 t	Nisporeni; Telefon: 079575117; Mobil: Email: farima_vita-lie@iayoo.com
Cumpăr faina de grâu calitate înaltă		10 t	S. Bălăurești r-n Nisporeni; Telefon: 026448242; Mobil: ; Email: 026448242
Porumb		10 000 t	BUCURESTI; Telefon: 0040799890020; Mobil: 0040799890020; Email: ing.ciprianleonti@gmail.com
Grâu furaj		10 000 t	BUCURESTI; Telefon: 0040799890020; Mobil: 0040799890020; Email: ing.ciprianleonti@gmail.com
Ceapa Holcedon		2 t	s. Tîrnova, r. Dondușeni; Mobil: 079503214; Email: vgrigori-ta@gmail.com
Morcov		2 t	s. Tîrnova, r. Dondușeni; Mobil: 079503214; Email: vgrigori-ta@gmail.com
Sfecla roșie		1 t	s. Tîrnova, r. Dondușeni; Mobil: 079503214; Email: vgrigori-ta@gmail.com
Târâțe		2 t	s. Tîrnova, r. Dondușeni; Mobil: 079503214; Email: vgrigori-ta@gmail.com
Cartofi		12 t	s. Tîrnova, r. Dondușeni; Telefon: ; Mobil: 079503214; Email: vgrigori-ta@gmail.com
Cumpăr puiți caise	12 MDL	2 000 l	Telefon: 079929903; Mobil: 079929903; Email: Den_b_ch@mail.ru

Mai multe informații găsiți pe **www.agravista.md**

Responsabilitatea pentru veridicitatea ofertelor plasate aparține **www.agravista.md**

ABONAREA
2016**DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE**

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

**DORIȚI SĂ LUATĂ PREȚ BUN
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?**Index de abonare:
PM 21948**Abonați-Vă la ziarul****AGRO**
media
inform

ȘI VEȚI PRIMI:

ABONAMENTE LA ZIARUL AGROMEDIAINFORM
POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

- ✓ informații despre prețuri pe diferite piețe agricole din țară;
- ✓ cereri și oferte de producție agroalimentară;
- ✓ recomandări ale specialiștilor în agricultură despre:

TOATE ACESTE
LA UN PREȚ
REZONABIL
DE NUMAI**154 de lei**PENTRU
UN ABONAMENT
ANUAL

- creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
- îngrijirea livezilor și viilor,
- creșterea animalelor,
- idei de afaceri profitabile argumentate economic.

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
14	42	84	126	154

* august vacanță

FURNIZORUL Nr.1

DE TEHNICA AGRICOLA COMPACTA

TRACTOARE
PENTRU
VIE / LIVADA / SERA**MINI
TRACTOARE****UTILAJE**
AGRICOLE**DIFERITE MODELE****DUPA
PUTERE****DUPA
NECESITATI****OZONTEH**
PROFESSIONAL TRACTORS**LA NOI STRĂSENI
GASEȘTI**
WWW.TRACTOARE.MD

0698 98 123 /// 0698 98 987 /// 0698 98 800